

2023/42. HÉT

NAK PIACI ÉS ÁRINFORMÁCIÓK

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA PIACFIGYELŐ HÍRSZOLGÁLATA

Növénytermesztés

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Agrárközgazdasági
Intézet

KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Tagunk!

A [Nemzeti Agrárgazdasági Kamara](#) (NAK) legfontosabb feladata, hogy hasznos és értékteremtő szolgáltatásokkal segítse tagjait. Ezek egyike piacfigyelő hírszolgálatunk, a NAK Piaci és Árinformációk.

Heti rendszerességgel frissülő összeállításunk célja, hogy hozzájáruljunk tagjaink magas színvonalú, naprakész informáltságához és ezen keresztül megalapozott üzleti döntéseihez. Kiadványunkban ágazatonként rendszerezve nyújtjuk át Önnek az adott hétre vonatkozó legfrissebb piaci és szakmai információkat – külön a növénytermesztési és az állattenyésztési szektorra.

Felhívom figyelmét, hogy a korábban megjelent összeállítások is folyamatosan elérhetők a NAK honlapján található [archívumban](#).

Őszintén remélem, hogy kiadványunkkal hasznos segítséget tudunk Önnek nyújtani munkájához, vállalkozása sikerességéhez. Visszajelzéseit, javaslatait szívesen fogadjuk a piac@nak.hu e-mail címre.

Üdvözlettel:
Györfy Balázs

TARTALOMJEGYZÉK

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	4
BÚZA	5
KUKORICA	10
EGYÉB GABONAFÉLÉK	14
NAPRAFORGÓMAG	16
REPCEMAG	18
SZÓJA	21
BURGONYA	23
GYÜMÖLCS	24
ZÖLDSÉG	26
BOR	28
ERDŐGAZDÁLKODÁS	31
TERMŐFÖLD ÉS VÍZGAZDÁLKODÁS	32
TÁPANYAGELLÁTÁS	33
VETŐMAG	35
NÖVÉNYVÉDELEM	36
AGROTECHNIKA	38
MALOM- ÉS SÜTŐIPAR	39
TAKARMÁNYIPAR	40
CUKORIPAR	41
ITALGYÁRTÁS	43
AGRÁRÁGAZAT ÁLTALÁBAN	44
ÉLELMISZERIPAR ÁLTALÁBAN	46
ÉLELMISZER-KERESKEDELEM	47

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

AKI	Agrárközgazdasági Intézet
AKI PÁIR	Agrárközgazdasági Intézet Piaci Árinformációs Rendszer
BÉT	Budapesti Értéktőzsde
CME/CBOT	Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board of Trade (<i>Chicagói Árutőzsde</i>)
EU	European Union (<i>Európai Unió</i>)
AM	Agrárminisztérium
FN-bor	Földrajzi jelzés nélküli bor
FOB	Free on board (<i>költségmentesen a hajó fedélzetére</i>)
HNT	Hegyközségek Nemzeti Tanácsa
IGC	International Grains Council (<i>Nemzetközi Gabonatanács</i>)
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
LIFFE	London International Financial Futures and Options Exchange (<i>Londoni Nemzetközi Határidős és Opció Tőzsde</i>)
Euronext/MATIF	Marché à terme d'Instruments Financiers (<i>Párizsi Árutőzsde</i>)
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MTI	Magyar Távirati Iroda
OEM-bor	Oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott bor
OFJ-bor	Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor
USDA	United States Department of Agriculture (<i>az Amerikai Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma</i>)
WUWM	World Union of Wholesale Markets (<i>a Világ Nagybani Piacainak Szövetsége</i>)

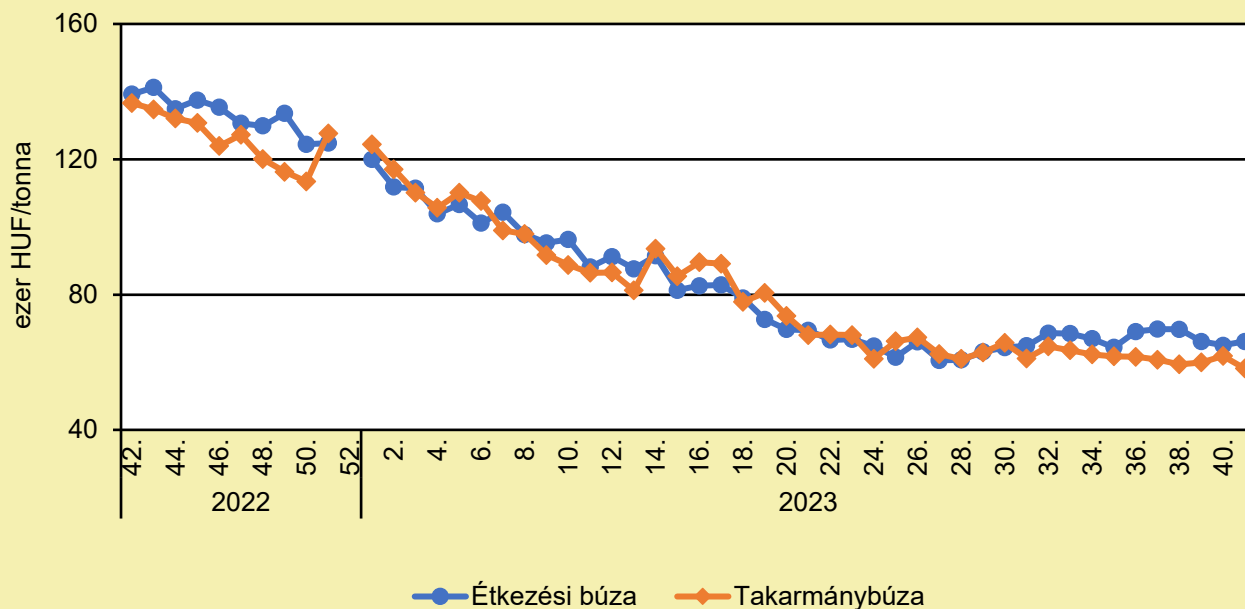
BÚZA

ROSSZ LETT A KÍNAI BÚZATERMÉS – BEINDULT A GLOBÁLIS FELVÁSÁRLÁSI LÁZ (vg.hu, október 12.)

Kína idén várhatóan rekordot dönt búzaimportból éves szinten. Az ázsiai állam azért szorul óriási mértékben gabonaimportra, mert a hazai termés rendkívül rossz lett a szélsőséges időjárás miatt, ráadásul jelenleg nagyon alacsony a világpiaci ár. Kína nyári búzatermése, amely a termés nagy részét teszi ki, 0,9 százalékkal 134,5 millió tonnára csökkent hivatalos adatok szerint. Ez az első visszaesés az elmúlt hét évben, ami arra sarkallja a kereskedőket, hogy nagyobb mértékben támaszkodjanak az importra. Miután a kínaiak az év korábbi részében felvásárolták a könnyen elérhető készleteket Ausztráliától, most az Egyesült Államokban, Kanadában és Franciaországban kopogtatnak gabonáért. Ezt azonban csak egy bizonyos mértékig tehetik meg kedvező feltételekkel. A kínai állam ugyanis kvótákat használ az alapvető élelmiszerek importjára. Búzából évente 9,6 millió tonnát engedélyez 1 százalékos vámtétellel. A mennyiség 90 százalékát állami cégek kapják. A felső határ felett a vám 65 százalékra emelkedik, ami általában elérhetetlen a magánvásárlók számára, de az állami tulajdonú óriáscégeknek nem. A tengerentúli kínai vásárlások szeptember elejéig elérték a 9,56 millió tonnát, amelynek több mint 60 százalékát Ausztráliából szerezték. Kína a kvótát 2020-ban lépte át először, amikor kedvező kereskedelmi szerződést kötött Donald Trump elnöksége alatt az Egyesült Államokkal, tavaly pedig már 10 millió tonnával rekordot döntött a behozatal. Az ázsiai állam immár Egyiptommal versenyez a világ legnagyobb importőreként. Ennek több oka van. Egyrészt Peking igyekszik növelni a gabonakészleteit, reagálva az ukrán gabona tengeri exportjának csökkenésére, valamint az egyre gyakoribb szélsőséges időjárási körülményekre. Másrészt az váltotta ki a felvásárlási hullámot, hogy a nemzetközi búzaárak szeptember végén hároméves mélypontra süllyedtek, ezen pedig a kereskedők kapva-kaptak az idején rossz hazai terméshez miatt. Arlan Suderman, a StoneX Financial közgazdászának becslése szerint a tartós esőzések miatt 30-40 millió tonna kínai búza már csak állati takarmányozásra alkalmas. Az élelmiszer-ellátás biztonsága érdekében Kína nagyobb mennyiségben vásárol jobb minőségű búzát a világpiacról, hogy azt a sajátjával összekeverve egy olyan egyveleget állítson elő, amely már megfelelő emberi fogyasztásra. A Bloomberg szerint a kínaiak már újból Ausztráliára figyelnek.

BÚZA

Az étkezési búza és a takarmánybúza termelői ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

A búza termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

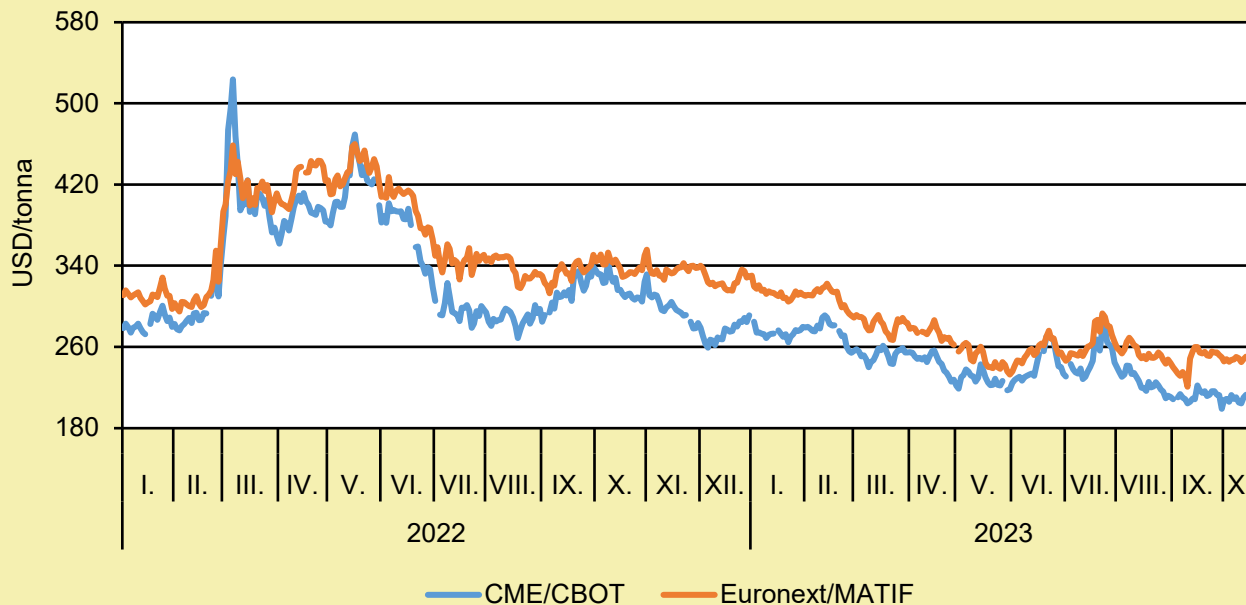
	2022. 41. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét	2023. 41. hét/ 2022. 41. hét (százalék)	2023. 41. hét/ 2023. 40. hét (százalék)
Étkezési búza	138 938	65 045	66 196	47,6	101,8
Takarmánybúza	137 926	61 884	58 181	42,2	94,0

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

BÚZA

A malmi búza legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2022–2023)

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF

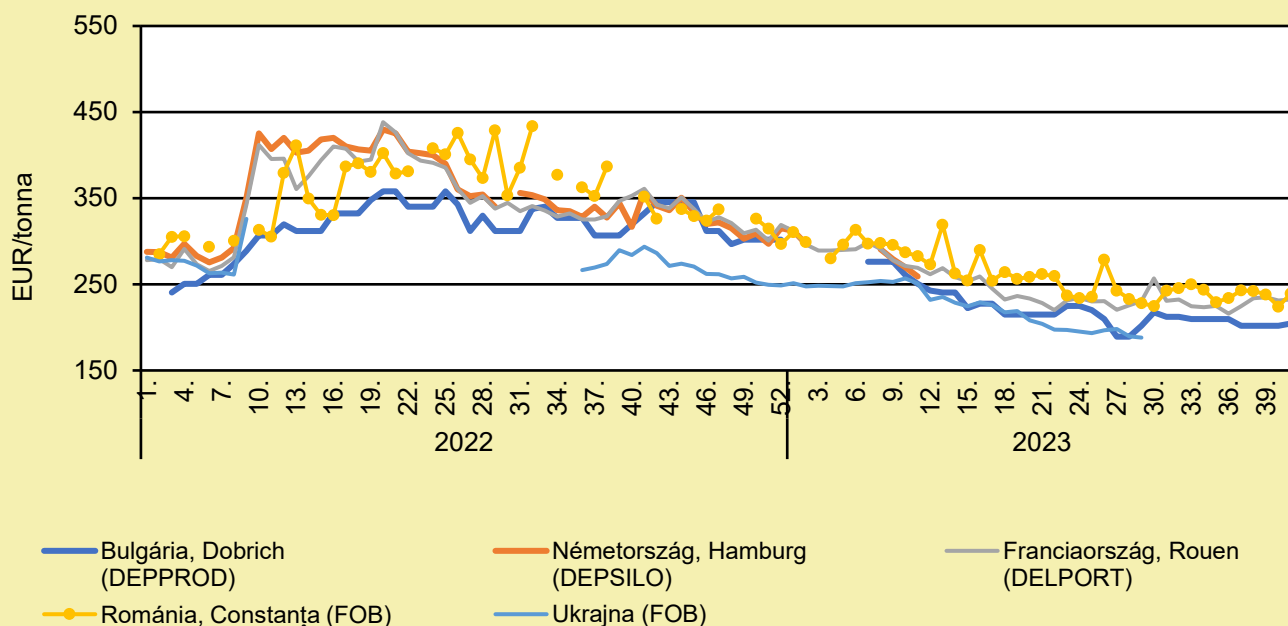
A malmi búza legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a chicagói és a párizsi árutőzsdén (USD/tonna)

	2022. 10. 19.	2023. 10. 12.	2023. 10. 19.	2023. 10. 19./ 2022. 10. 19. (százalék)	2023. 10. 19./ 2023. 10. 12. (százalék)
CME/CBOT	309	210	218	70,6	104,0
Euronext/MATIF	330	248	251	76,1	101,3

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF

BÚZA

A malmi búza nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: Európai Bizottság, IGC

A malmi búza nemzetközi ára (EUR/tonna)

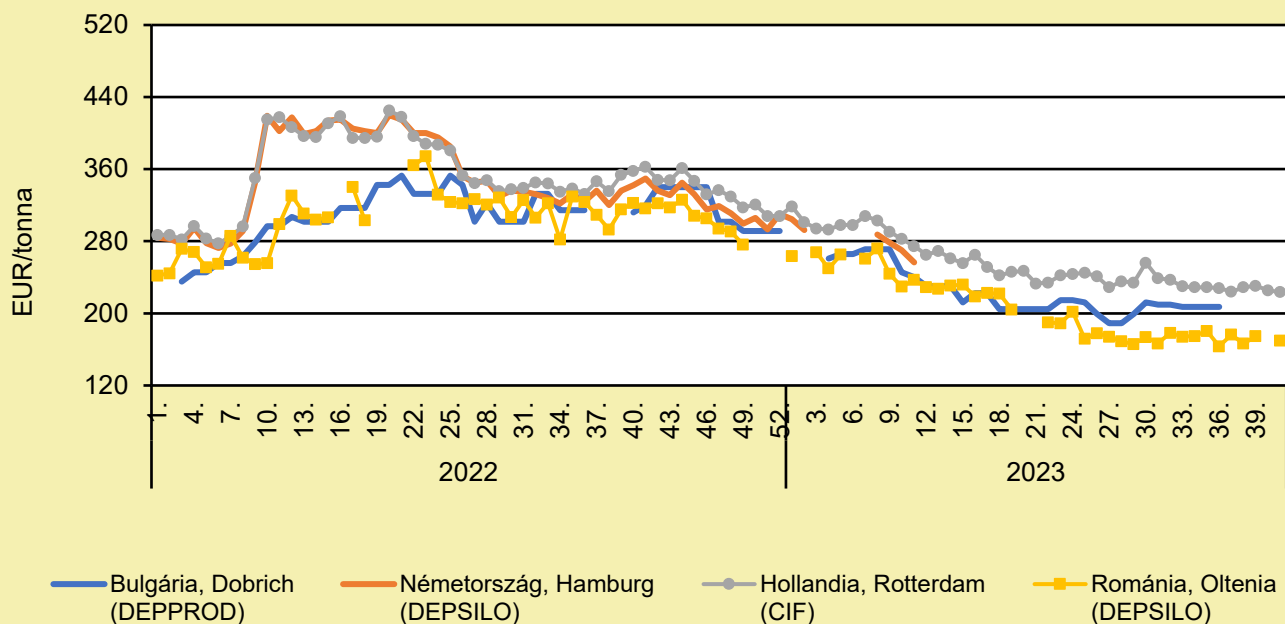
	2023. 37. hét	2023. 38. hét	2023. 39. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét
Bulgária, Dobrich (DEPPROD)	202	202	202	202	205
Németország, Hamburg (DEPSILO)	–	–	–	–	239
Franciaország, Rouen (DELPORT)	224	234	235	231	232
Románia, Constanța (FOB)	243	242	238	224	239
Ukrajna (FOB)	–	–	–	–	–

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DELPORT – a kikötőbe szállítva; FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajozási kikötő.

Forrás: Európai Bizottság, IGC

BÚZA

A takarmánybúza nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: Európai Bizottság

A takarmánybúza nemzetközi ára (EUR/tonna)

	2023. 37. hét	2023. 38. hét	2023. 39. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét
Bulgária, Dobrich (DEPPROD)	–	–	–	–	–
Németország, Hamburg (DEPSILO)	–	–	–	–	–
Hollandia, Rotterdam (CIF)	224	229	231	226	224
Románia, Oltenia (DEPSILO)	176	166	175	–	170

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; CIF – költség, biztosítás és fuvar-díj (megnevezett rendeltetési kikötő).

Forrás: Európai Bizottság

KUKORICA

AZ ÚJ HIBRID KUKORICÁK A KLÍMAVÁLTOZÁS KIHÍVÁSAIRA IS REAGÁLNAK (agroinform.hu, október 12.)

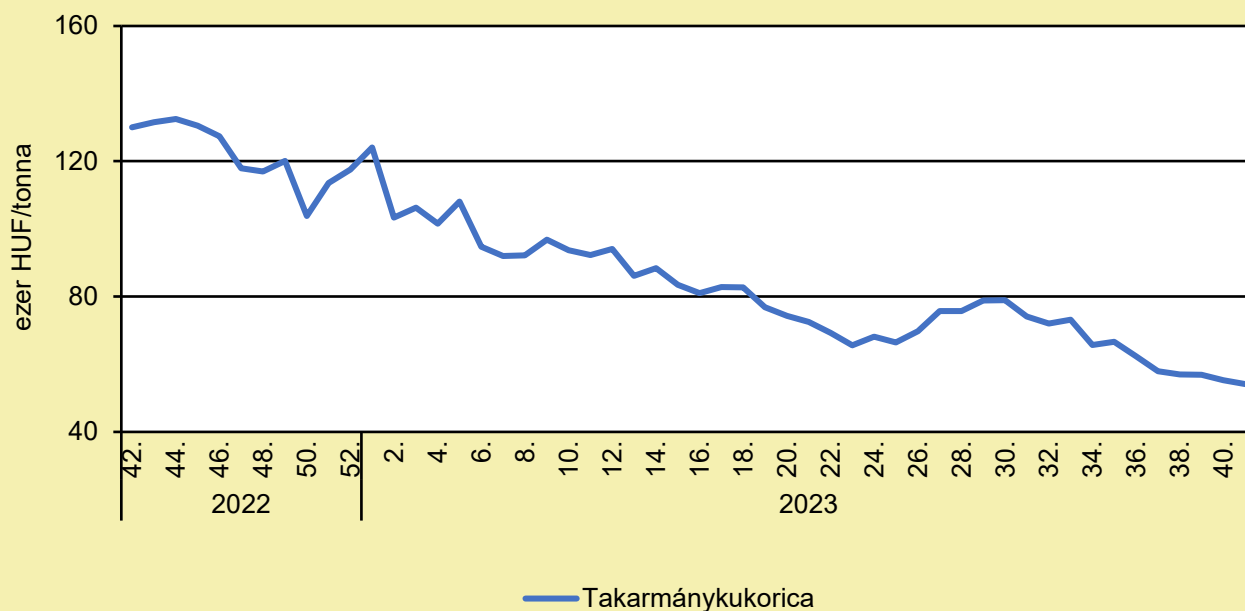
A kukorica az elmúlt évek aszályos időjárása ellenére továbbra is fontos szerepet játszik mind az európai, mind a magyarországi szántóföldi növénytermesztésben. Felhasználása sokrétű, az élelmiszer- és takarmányiparon keresztül egészen az üzemanyaggyártásig terjed. Noha termesztése az elmúlt években kihívás volt a magyar gazdálkodók számára, érdemes továbbra is bizalmat szavazni ennek a rendkívül sokoldalú növénynek – írta Sólyom János, Corteva Agriscience vetőmag termékmenedzser a szakcikkében. Hozzátette, hogy Magyarországon a klímaváltozás és az elmúlt évek aszályos időjárásának köszönhetően az idei évben a kukorica vetésterülete csökkent 2022-höz viszonyítva. A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján 2022-ban a gazdálkodók 983 ezer hektáron vetettek kukoricát itthon, ami körülbelül azonos volt az azt megelőző év vetésterületének nagyságával. A Mordor Intelligence piacelemző és tanácsadó cég adatai szerint az európai kukoricapiac méretét 2023-ban 34,85 milliárd dollárra becsülik, és várhatóan 2028-ra eléri a 40,95 milliárd dollárt, az előrejelzés időszakában: 2023 és 2028 között évi 3,28 százalékos növekedés várható. A termelők visszajelzései és igényei alapján pedig előtérbe kerülnek azok a hibridek, amelyek ellenállnak a szárazságnak és az UV-sugárzásnak. Ezért a kutató-fejlesztő mezőgazdasági vállalatok kiemelt figyelmet fordítanak a szárazságnak ellenálló és termésstabilitást növelő hibridek nemesítésére, hogy garantált legyen a termésbiztonság még a kiszámíthatatlan, aszályos időjárási körülmények között is. A gazdák igényeire válaszolva, a nemesítési eljárások során fontos tényező az is, hogy a hibrid hogyan használja fel a növény fejlődése során a rendelkezésére álló vizet, milyen mértékben képes felvenni a tápanyagot, mennyire tud ellenállni a kórokozónomásnak és milyen a termőképessége. Ahhoz, hogy a világ növekvő népességét a mezőgazdaság továbbra is el tudja látni egészséges és megfelelően tápláló élelmiszerrel, feltétlenül szükséges a termelők és a nemesítő vállalatok együttműködése, hogy olyan hibridek kerülhessenek a piacra, melyek magasabb hozamokat hoznak – emelte ki a szakember. További részletek [itt olvashatók](#).

KUKORICA A SZABAD ÉG ALATT (mezohir.hu, október 17.)

Október közepén még a fele sincs levágva a kukoricatábláknak, pedig a gazdaságok igencsak igyekeztek korábbi érésű, szárítást nem igénylő hibrideket vetni, és szerettek volna az esők előtt behordani mindent. Mégis a kukorica több mint fele vagy lábon, vagy egy gépszínből kicsordulva várja, hogy egy kis búza vagy napraforgó kikerüljön a gazdaság tárolóiból, és helyett kapjon valahol a tavaszi értékesítésig. Egy hónapja még 8-9, sőt 10-11 tonnás hozamokat várt a legtöbb üzem, kivéve a Dél-Alföld keleti részét. Végül ebben a kultúrában is elmaradt a rekordtermés. 750 ezer hektárról hordjuk be idén a kukoricát. Mivel a betakarítás végén jönnek a nagyhozamú, kései hibridek, az össztermés a Mezőhír megítélése szerint felkúszhat 5,7 millió tonnára, vagyis nagyjából 7,6 tonna körül várható az országos termésátlag, ami mindenképpen elmarad a jónak számító 8 tonnától. Ezt két tényezővel magyarázzák a szakemberek: egyrészt a tavalyi nagy aszály még a talaj mikroévilágát is megtizedelte, másrészt az árak elszabadulása miatt kevesebb volt a kiadott műtrágya, lombtrágya. A termés mindenesetre bőven fedezi a belföldi igényeket. Más kérdés a termény ára. A párizsi tőzsde alapján itthon 65 ezer forintnak kellene lennie a novemberi szállítási tengerinek. Keleti határunkra azonban 48-50 ezer forintnak megfelelő áron érkezik egy tonna ukrán szemes, így a hazai felvásárlói ajánlatok ezt veszik figyelembe, amikor a termelőknek 55 ezer forintot kínálnak. Így a termelés végeredménye 7-8 tonnás átlag is veszteséges.

KUKORICA

A takarmánykukorica termelői ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

A takarmánykukorica termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

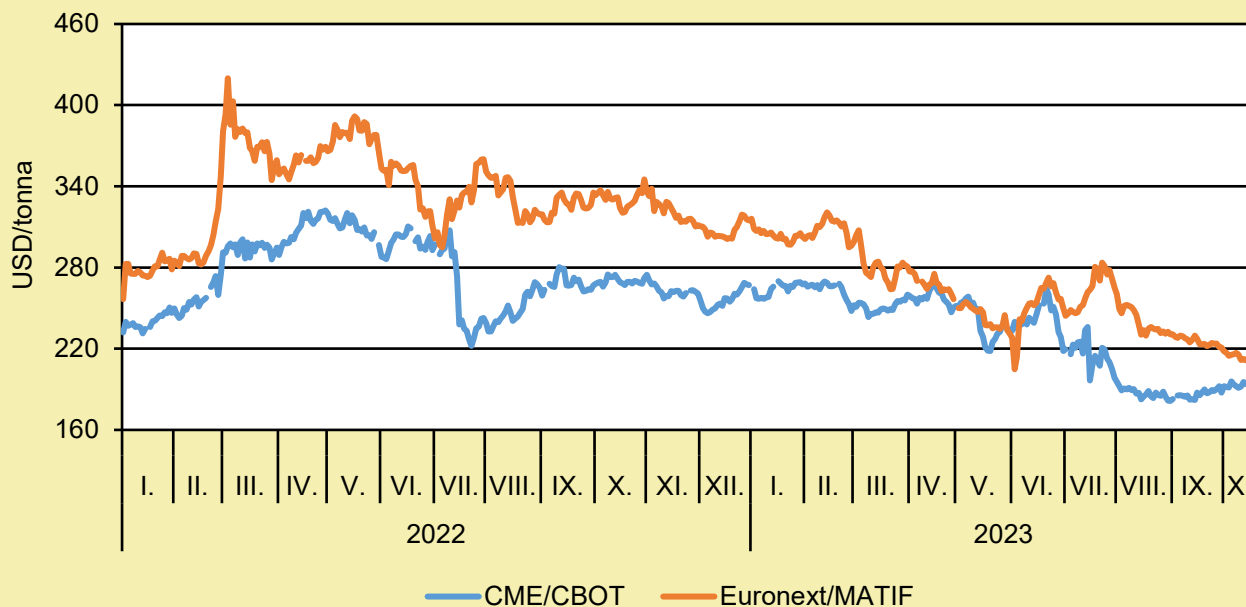
	2022. 41. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét	2023. 41. hét/ 2022. 41. hét (százalék)	2023. 41. hét/ 2023. 40. hét (százalék)
Takarmánykukorica	136 308	55 301	54 140	39,7	97,9

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

KUKORICA

A kukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói, és a párizsi árutőzsdén (2022–2023)

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF

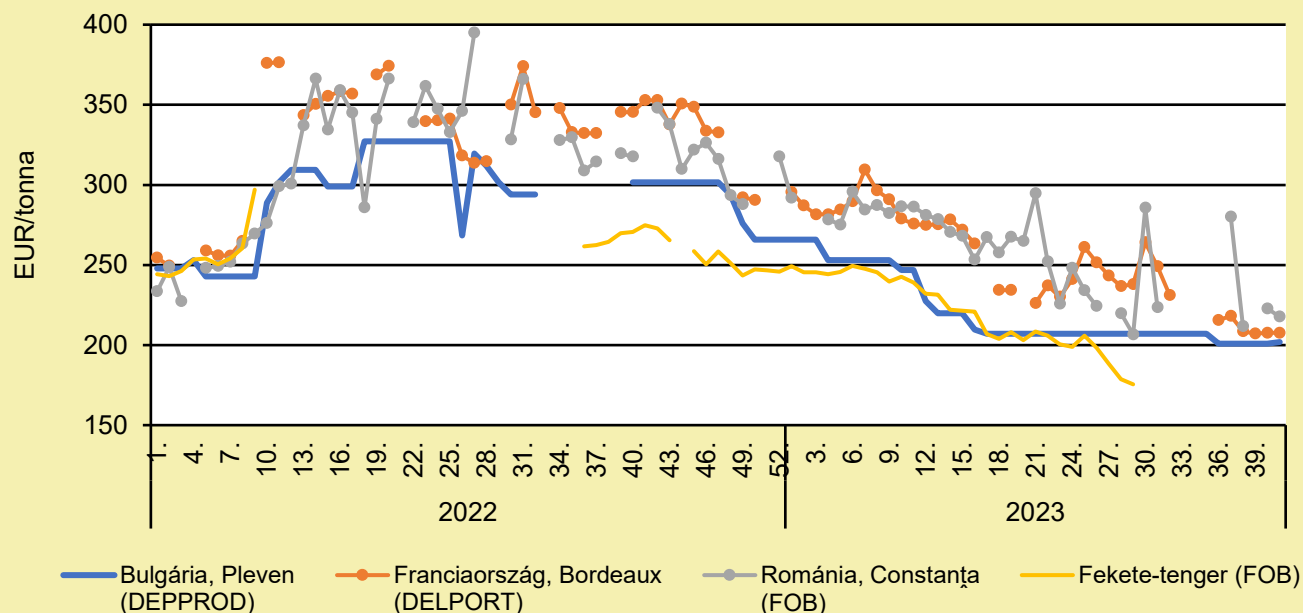
A kukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a chicagói, és a párizsi árutőzsdén (USD/tonna)

	2022. 10. 19.	2023. 10. 12.	2023. 10. 19.	2023. 10. 19./ 2022. 10. 19. (százalék)	2023. 10. 19./ 2023. 10. 12. (százalék)
CME/CBOT	267	195	199	74,5	101,8
Euronext/MATIF	321	212	216	67,4	101,9

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF

KUKORICA

A takarmánykukorica nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: Európai Bizottság, IGC

A takarmánykukorica nemzetközi ára (EUR/tonna)

	2023. 37. hét	2023. 38. hét	2023. 39. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét
Bulgária, Pleven (DEPPROD)	201	201	201	201	202
Franciaország, Bordeaux (DELPORT)	218	209	207	208	208
Románia, Constanța (FOB)	280	212	–	223	218
Fekete-tenger (FOB)	–	–	–	–	–

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy szállítóeszközre pakolva; DELPORT – a kikötőbe szállítva; FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajozási kikötő.

Forrás: Európai Bizottság, IGC

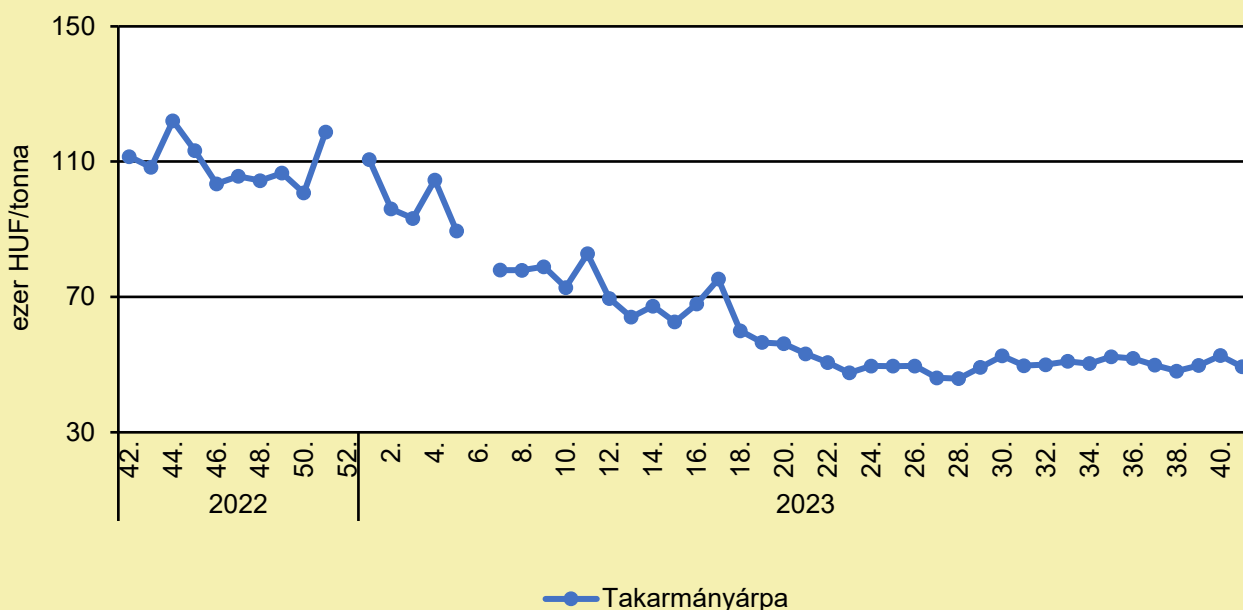
EGYÉB GABONAFÉLÉK

HOGYAN HAT A HŐSTRESSZ AZ ÁRPA KÓROKOZÓKKAL SZEMBENI ELLENÁLLÓ KÉPESSÉGÉRE?

(agroinform.hu, október 16.)

A HUN-REN Agrártudományi Kutatóközpont (HUN-REN ATK) Növényvédelmi Intézetének és Mezőgazdasági Intézetének kutatói évek óta szoros együttműködésben vizsgálják, hogy a magas hőmérséklet által indukált hőstressz hogyan befolyásolja egy gazdaságilag fontos gabonaféle, az árpa ellenálló képességét különböző kórokozókkal szemben. A rangos Phytopathology nemzetközi tudományos folyóiratban a közelmúltban megjelent tanulmányukban arról számolnak be, hogy egy lisztharmattal szemben ellenálló (MvHV07-17) és egy arra fogékony (MvHV118-17) martonvásári nemesítésű árpavonalon a tartósan magas hőmérséklet hatására más élettani folyamatok játszódnak le, mint rövid ideig tartó hősokk esetén. A kutatás részletei [itt olvashatók](#).

A takarmányárpa termelői ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

A takarmányárpa termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

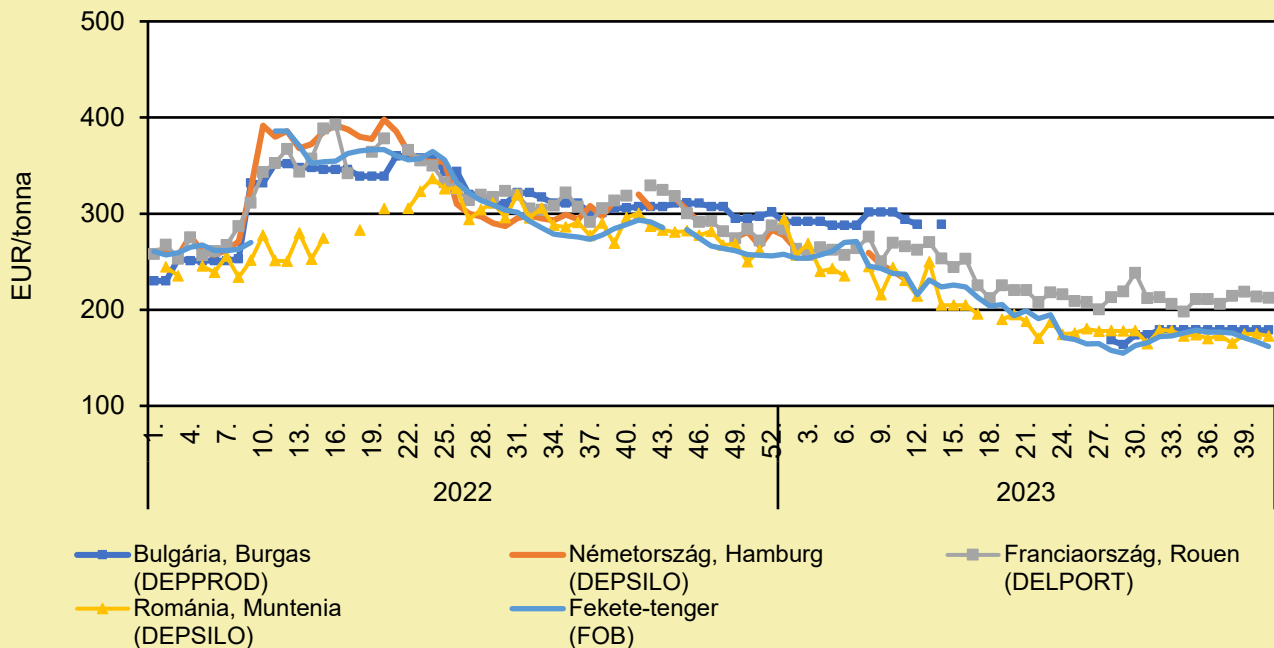
	2022. 41. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét	2023. 41. hét/ 2022. 41. hét (százalék)	2023. 41. hét/ 2023. 40. hét (százalék)
Takarmányárpa	115 187	52 664	49 335	42,8	93,7

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

EGYÉB GABONAFÉLÉK

A takarmányárpa nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: Európai Bizottság, IGC

A takarmányárpa nemzetközi ára (EUR/tonna)

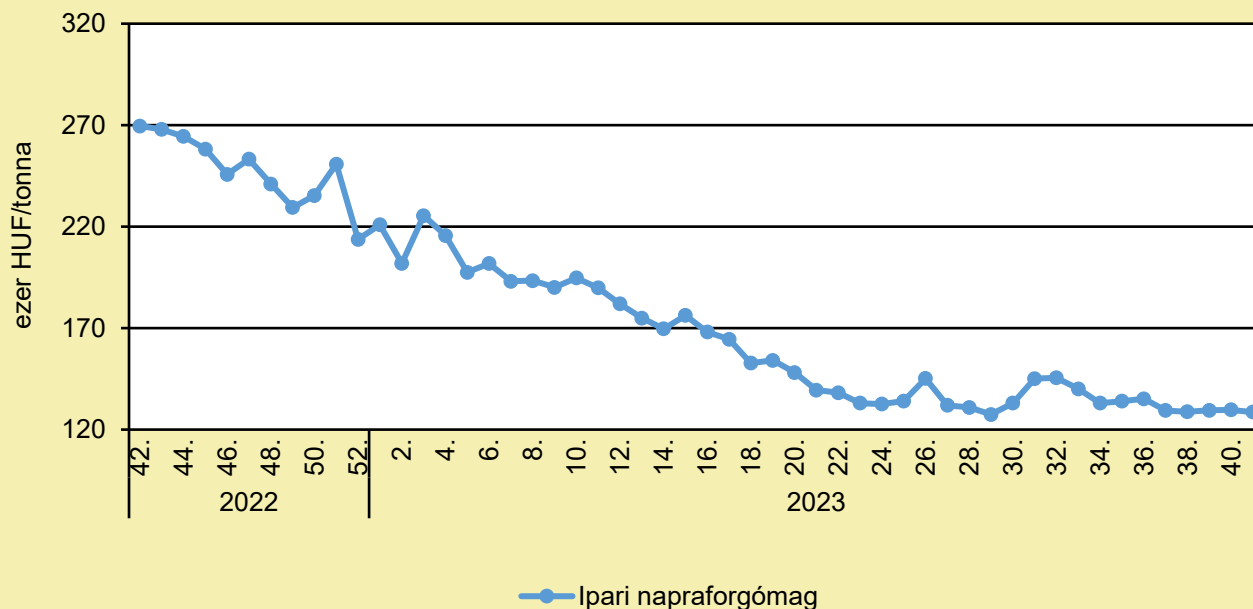
	2023. 37. hét	2023. 38. hét	2023. 39. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét
Bulgária, Burgas (DEPPROD)	179	179	179	179	179
Németország, Hamburg (DEPSILO)	–	–	–	–	197
Franciaország, Rouen (DELPORT)	206	214	219	214	212
Románia, Muntenia (DEPSILO)	173	165	175	175	173
Fekete-tenger (FOB)	177	176	171	167	162

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DEPSILO – a tárolt termék silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DELPORT – a kikötőbe szállítva; FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajozási kikötő.

Forrás: Európai Bizottság, IGC

NAPRAFORGÓMAG

Az ipari napraforgómag termelői ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

Az ipari napraforgómag termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

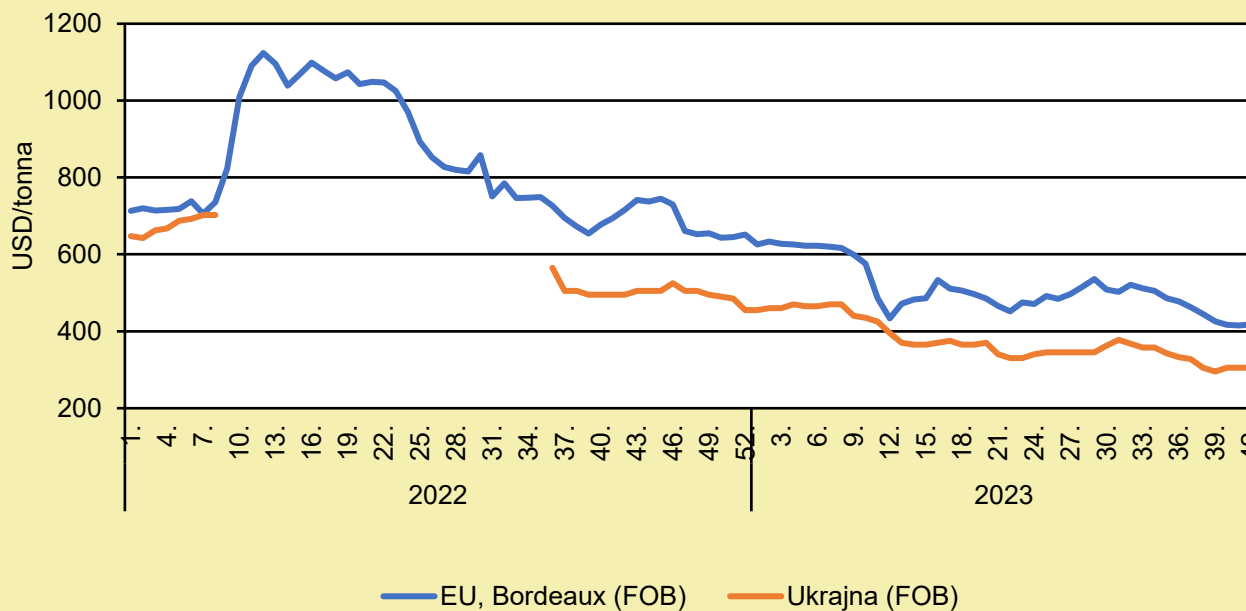
	2022. 41. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét	2023. 41. hét/ 2022. 41. hét (százalék)	2023. 41. hét/ 2023. 40. hét (százalék)
Ipari napraforgómag	276 191	129 774	128 657	46,6	99,1

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

NAPRAFORGÓMAG

A napraforgómag nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: IGC

A napraforgómag nemzetközi ára (USD/tonna)

	2023. 38. hét	2023. 39. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét	2023. 42. hét
EU, Bordeaux (FOB)	445	426	417	416	418
Ukrajna (FOB)	305	295	305	305	305

Megjegyzés: FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajozási kikötő.

Forrás: IGC

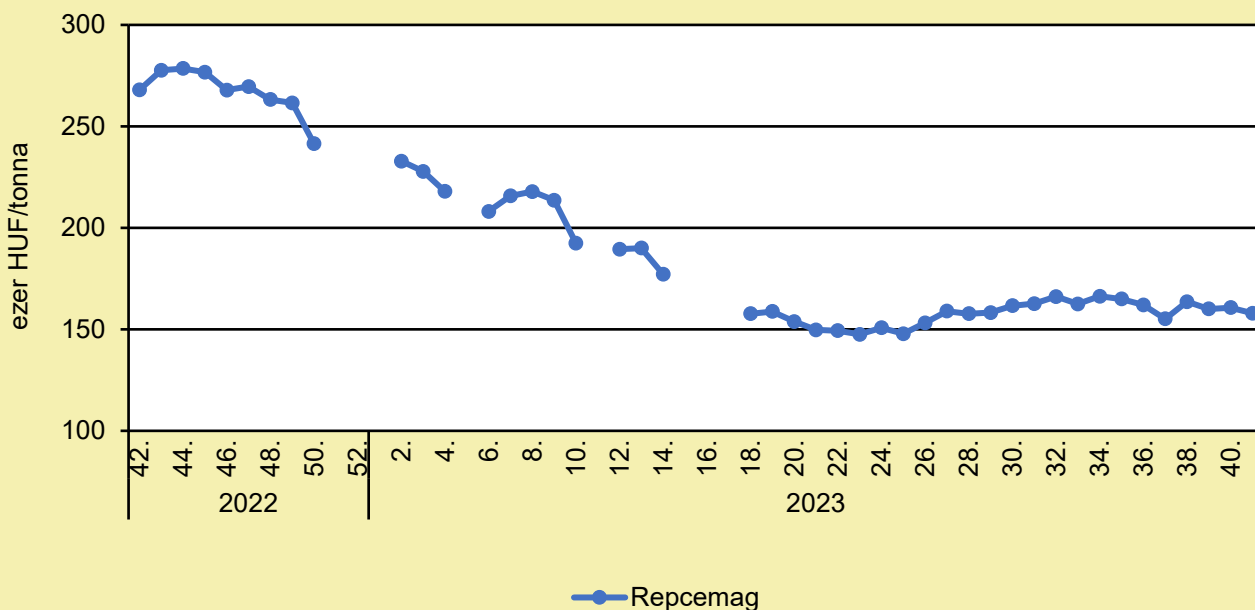
REPCEMAG

ISMÉT MEGBICSAKLOTT A REPCEVETÉSI KEDV EURÓPÁBAN

(mezohir.hu, október 17.)

Hazánkban az őszi vetési időszakban leginkább a klasszikus repcetermő területeken csappant meg a bizalom a növény iránt. Úgy tűnik, hogy Európa legnagyobb termelő országaiban is elégedetlenek voltak a gazdák. Idén a németek szűk 1,2 millió hektárról arattak repcét, 8 százalékkal növelték az előző évi területet. A 3,5 tonna/hektáros országos átlaghozam megszokottnak mondható, az árak azonban 45 százalékkal estek a tavalyi évhez képest. A legnagyobb területen a franciák termelik a növényt, idén 1,34 millió hektáron aratták, csaknem 10 százalékkal növelték a területét. A harmadikok a lengyelek, egymillió levágott hektárral, ami tavalyhoz képest nem jelent változást. A Sparks Polska becslései szerint idén ősszel 50 ezer hektárral kevesebb lehet a Lengyelországban elvetett repce, amit a felvásárlási árak drasztikus csökkenésével magyaráznak. Az elemzők feltételezik, hogy a többi nagy termelőországban is hasonló döntésre jutottak a gazdaságvezetők.

A repcemag termelői ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

A repcemag termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

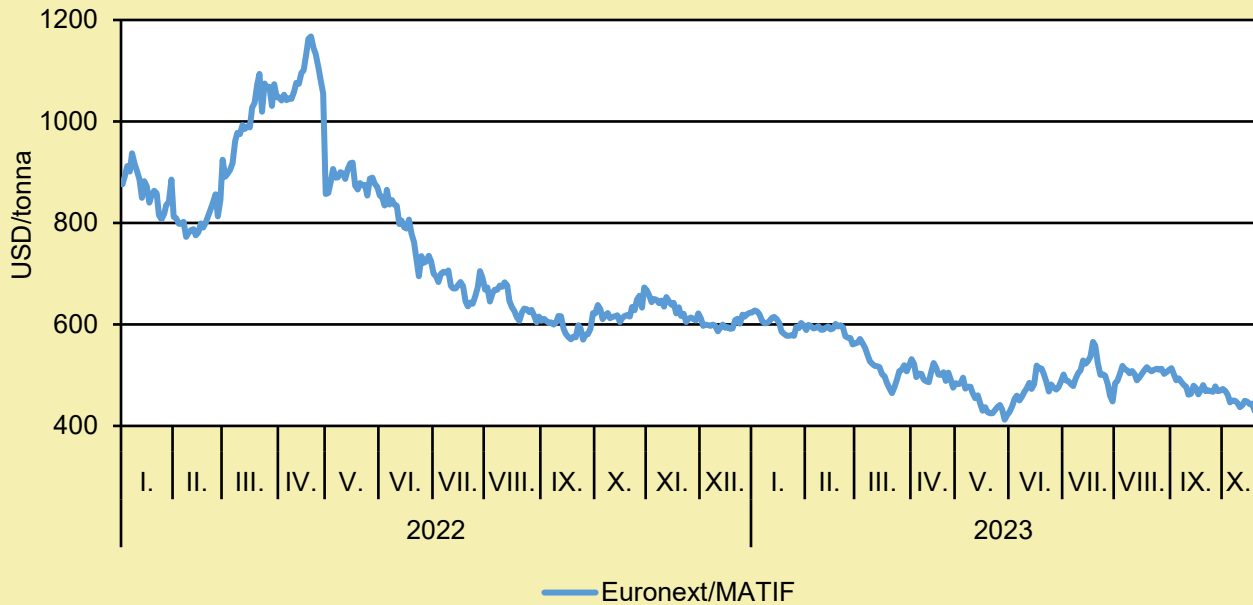
	2022. 41. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét	2023. 41. hét/ 2022. 41. hét (százalék)	2023. 41. hét/ 2023. 40. hét (százalék)
Repcemag	268 504	160 678	157 954	58,8	98,3

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

REPCEMAG

A repcemag legközelebbi határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2022–2023)

Forrás: Euronext/MATIF

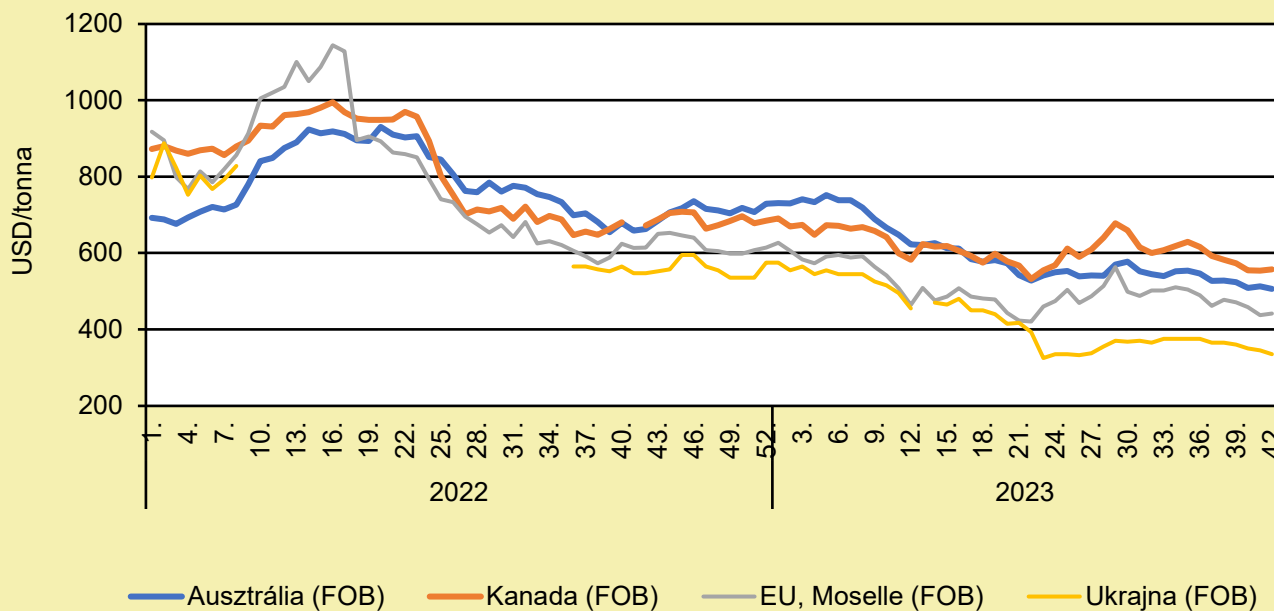
A repcemag legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a párizsi árutőzsdén (USD/tonna)

	2022. 10. 19.	2023. 10. 12.	2023. 10. 19.	2023. 10. 19./ 2022. 10. 19. (százalék)	2023. 10. 19./ 2023. 10. 12. (százalék)
Euronext/MATIF	616	441	429	69,6	97,3

Forrás: Euronext/MATIF

REPCEMAG

A repcemag nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: IGC

A repcemag nemzetközi ára (USD/tonna)

	2023. 38. hét	2023. 39. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét	2023. 42. hét
Ausztrália (FOB)	528	524	508	513	506
Kanada (FOB)	582	573	554	553	557
EU, Moselle (FOB)	478	471	458	437	441
Ukrajna (FOB)	365	360	350	345	335

Megjegyzés: FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.

Forrás: IGC

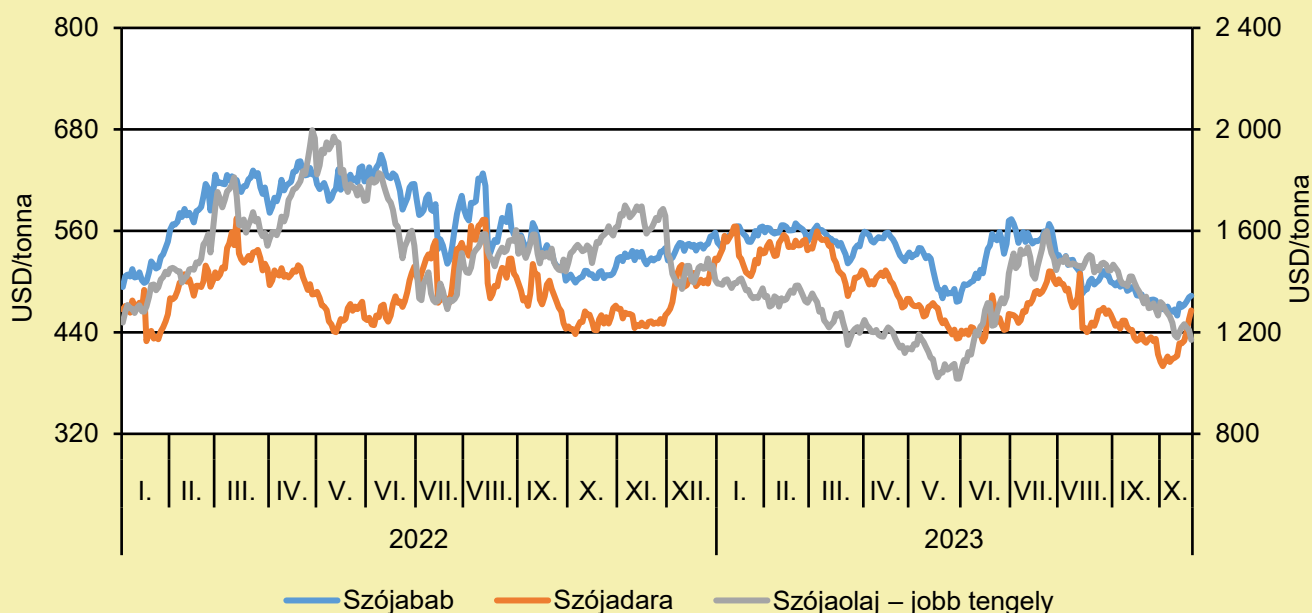
SZÓJA

SZÓJAOLTÁS MÁSKÉPP: NEM KELL HÁZILAG VESZŐDNI

(mezoahir.hu, október 13.)

Köztudott, hogy a pillangós növények szimbiózisban élnek a gyökereiken megtelepedett, nitrogén megkötésére képes baktériumokkal. A szója esetében ez a *Rhizobium japonicum* baktérium. Az olyan területeken, ahol korábban nem volt szója, a szimbiota csak lassan kolonizálja a szója gyökereit, ami lassabb növényfejlődéshez vezet, ezért a technológiai ajánlások a baktériummal való oltást javasolják a termelőknek. Egy új eljárás azonban teljesen megkímélné a termelőket a magok házilag oltásától, egyúttal megnövelné a baktériumok túlélési esélyét a száraz földbe juttatott szaporítóanyagban. Az instant-seed technológiája egy kétrétegű viaszbevonatra épül. Ennek során pár másodperce óvatosan annyira melegítik a szójabab felületét, hogy arra rászilárdulhasson a rhizóbiumokat tartalmazó viaszpor. Ezt követően egy második, mikropórusos viaszréteget is ráolvasztanak, ez biztosítja a mag és a baktériumok vízhez jutását. A teljes cikk [itt olvasható](#).

A szójabab és származékainak legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2022–2023)

Forrás: CME/CBOT

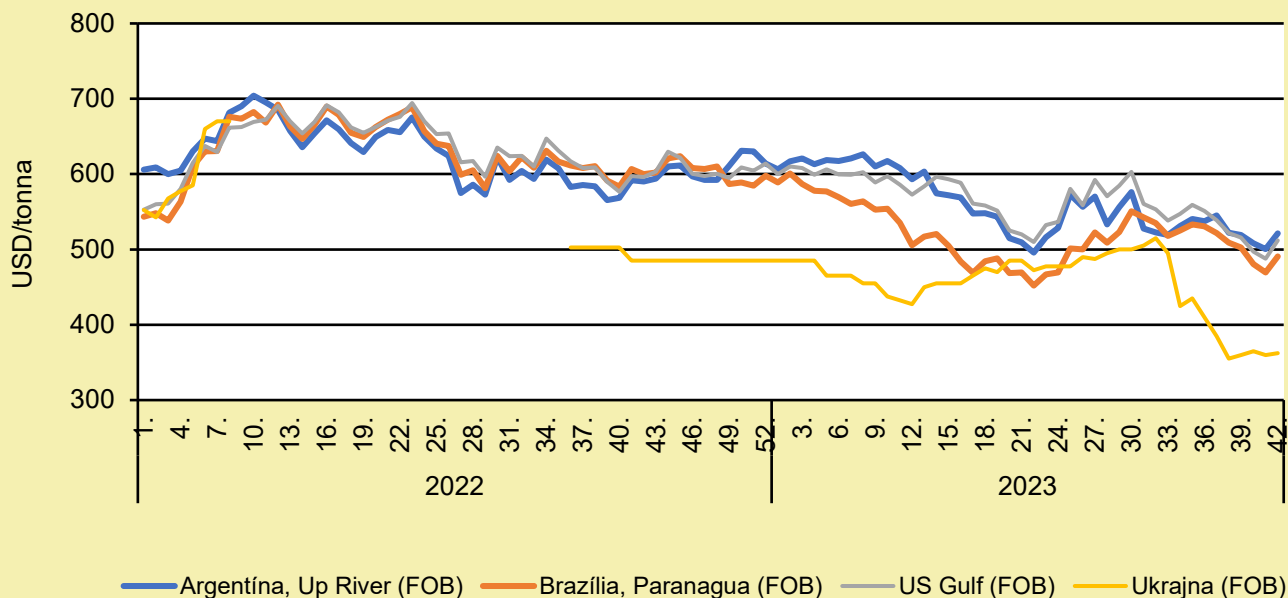
A szójabab és származékainak legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a chicagói árutőzsdén (USD/tonna)

	2022. 10. 19.	2023. 10. 12.	2023. 10. 19.	2023. 10. 19./ 2022. 10. 19. (százalék)	2023. 10. 19./ 2023. 10. 12. (százalék)
Szójabab	504	474	483	95,8	102,0
Szójadara	443	427	466	105,3	109,1
Szójaolaj	1 557	1 201	1 171	75,2	97,5

Forrás: CME/CBOT

SZÓJA

A szójabab nemzetközi ára (2022–2023)

Forrás: IGC

A szójabab nemzetközi ára (USD/tonna)

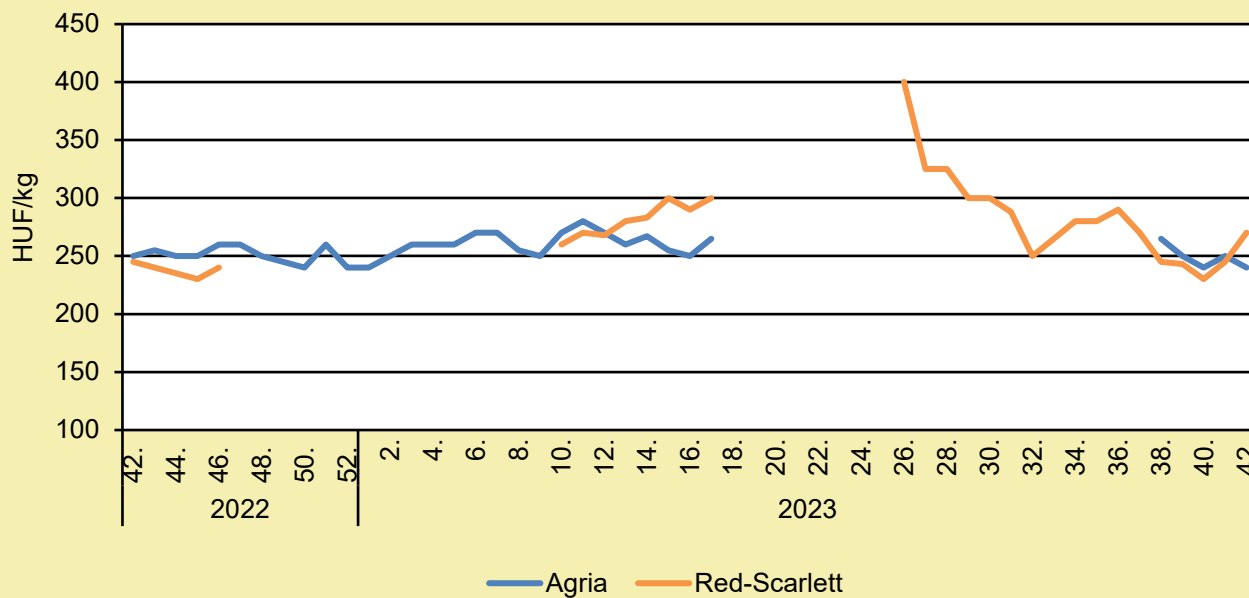
	2023. 38. hét	2023. 39. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét	2023. 42. hét
Argentína, Up River (FOB)	522	519	508	501	521
Brazília, Paranagua (FOB)	509	503	481	469	491
US Gulf (FOB)	522	516	497	488	512
Ukrajna (FOB)	355	360	365	360	363

Megjegyzés: FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajozási kikötő.

Forrás: IGC

BURGYONYA

A belföldi termesztésű burgonyafajták bruttó termelői ára
a Budapesti Nagybani Piacon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

GYÜMÖLCS

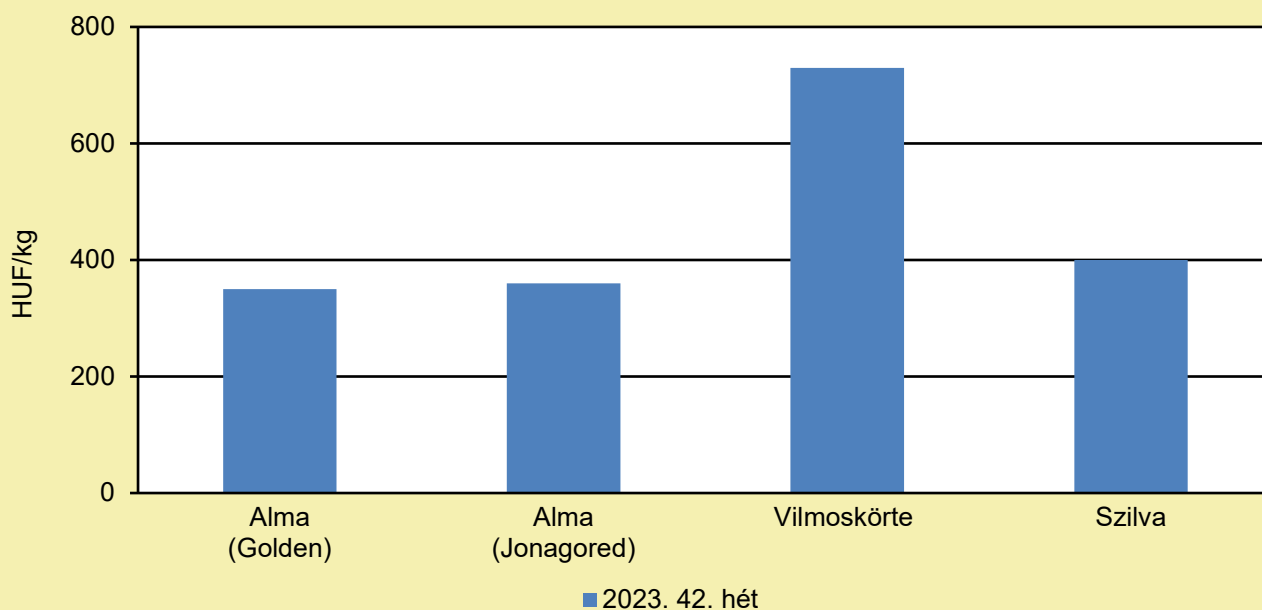
Néhány belföldi gyümölcsfaj 42. heti értékesítési árszerkezete (HUF/kg)

	Nagybani piacok			Fogyasztói piacok		
	Budapest	Debrecen	Szeged	Budapest Fővám tér	Debrecen	Szeged
	Bruttó termelői ár			Bruttó fogyasztói ár		
Alma (Idared)	350	230	240	398	450	350
Alma (Starking)	420	–	280	440	–	500
Alma (Golden)	350	250	260	398	–	–
Dióbél	4 000	2 800	3 000	4 498	3 800	–

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

Néhány belföldi termesztésű gyümölcsfaj bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2023. 42. hét)

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

A BELPIACI DIÓBÉL ÁRA EMELKEDETT (AKI PÁIR)

A 42. héten a belpiaci dióbél az egy évvel korábbit 7 százalékkal meghaladó, 4000 forint/kilogramm, az import dióbél 3200 forint/kilogramm leggyakoribb áron került a Budapesti Nagybani Piac választékába. Az USA-ból származó tisztított mandulát 3300 forint/kilogramm áron árusították, ami csaknem megegyezett a 2022. 42. hetivel, míg a kínai földimogyorót kilogrammonként 1800 forintért (+25 százalék) kínálták.

GYÜMÖLCS

A HOLLAND ALMA- ÉS KÖRTETERMELÉS JELENLEGI HELYZETE (NAK, október 17.)

Az előrejelzések szerint Hollandiában az alma termesztési területe 5550 hektárra csökken, ami 6 százalékkal kisebb a tavalyi évhez képest. Huszonöt évvel ezelőtt az alma területe közel 15 ezer hektár volt, de a megnövekedett költségek, a munkaerőhiány és az exportpiacok elvesztése miatt csökkent a terület. Ez a tendencia várhatóan folytatódni fog, több okból kifolyólag is. A Holland Friss Termék Központ szerint: „A korábbi exportpiacok az évek során önellátóbbá váltak, a közép- és kelet-európai országok részéről egyre nagyobb a verseny, a hollandiai almatermesztés jövedelmezősége kiábrándító, a vállalatokon belüli utódlás egyre nehezebbé válik, és a felújításra váró gyümölcsösök tulajdonosai egyre nehezebben tudják eldönteni, hogy vajon megéri-e egy nagyobb volumenű beruházás.” A körte területének tendenciája egészen más volt. Míg 25 évvel ezelőtt a körte termesztési területe mindössze 6 ezer hektár volt, 2012-ben már meghaladta az alma területét. Tavaly tovább növekedett 10 ezer hektárra, ellenben idén az előrejelzések szerint kissé csökken, 9,92 ezer hektárra. Az almatermés az előrejelzések szerint 207 ezer tonna körül alakul, ami 12 százalékos csökkenést jelent a tavalyi évhez képest. A csökkenés a hektáronkénti alacsonyabb terméshozamnak is tulajdonítható, ami egyrészt a vegetációs időszak elején uralkodó szuboptimális körülmények közvetlen következménye, másrészt a holland kormány által a növényvédő szer használatára vonatkozó szigorúbb előírások miatti bimbólikasztó bogár okozta károk növekedésével magyarázható. Az Elstar 40 százalékos részesedésével messze a legelterjedtebb almafajta Hollandiában. Idén 82 ezer tonna Elstar termés várható, ami 8 százalékkal kevesebb, mint tavaly. A második fajtánál, a Jonagoldnál (beleértve a Jonagoredot is) 50 ezer tonna várható, ezt követi a Kanzi (18 ezer tonna) és a Boskoop Red (10 ezer tonna). A körtetermelés az előrejelzések szerint 341 ezer tonna lesz, ami 3 százalékkal több, mint tavaly, és 6 százalékkal kevesebb az elmúlt három év átlagterméséhez képest. Jelentések szerint egyes körtetermesztők rosszabb terméssel küzdenek a bimbólikasztó bogár kártétele miatt. A Conference, amely a holland körtetermés több mint háromnegyedét teszi ki, a becslések szerint 263 ezer tonna lesz, ami 2 százalékkal kevesebb, mint 2022-ben. A Doyenné du Comice (22 ezer tonna) és Beurré Alexander Lucas (20 ezer tonna) távolról követik a Conferencet, mint leggyakrabban termesztett körtefajták. Továbbra is egyre nagyobb az érdeklődés az olyan klubfajták termesztésének megkezdése iránt, mint a Xenia, a QTee, a Migo és a Sweet Sensation. A Xenia (13 ezer tonna) és a Migo (8 ezer tonna) termése várhatóan ismét nagyobb lesz, mint egy évvel ezelőtt. A bioalma és -körte termelése meglehetősen alacsony volt. Az alma mintegy 3 százalékát és a körte 1 százalékát termesztik biotermesztésben, semmi jel nem utal arra, hogy ezek az arányok a közeljövőben változnának.

Néhány gyümölcsféle 42. heti ára a hamburgi, a berlini és a müncheni nagybani piacon (HUF/kg)

	Származás	Hamburg	Származás	Berlin	Származás	München
Banán	tengerentúl	537–645	tengerentúl	559–645	tengerentúl	602–645
Szamóca	Hollandia	2 011–2 321	belföldi	2 321–2 707	Hollandia	2 166–2 475
Alma	belföldi	425–464	belföldi	541–658	belföldi	503–541
Körte	belföldi	464–503	belföldi	541–619	belföldi	580–619

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: www.wgro.com.pl, www.ami-informiert.de

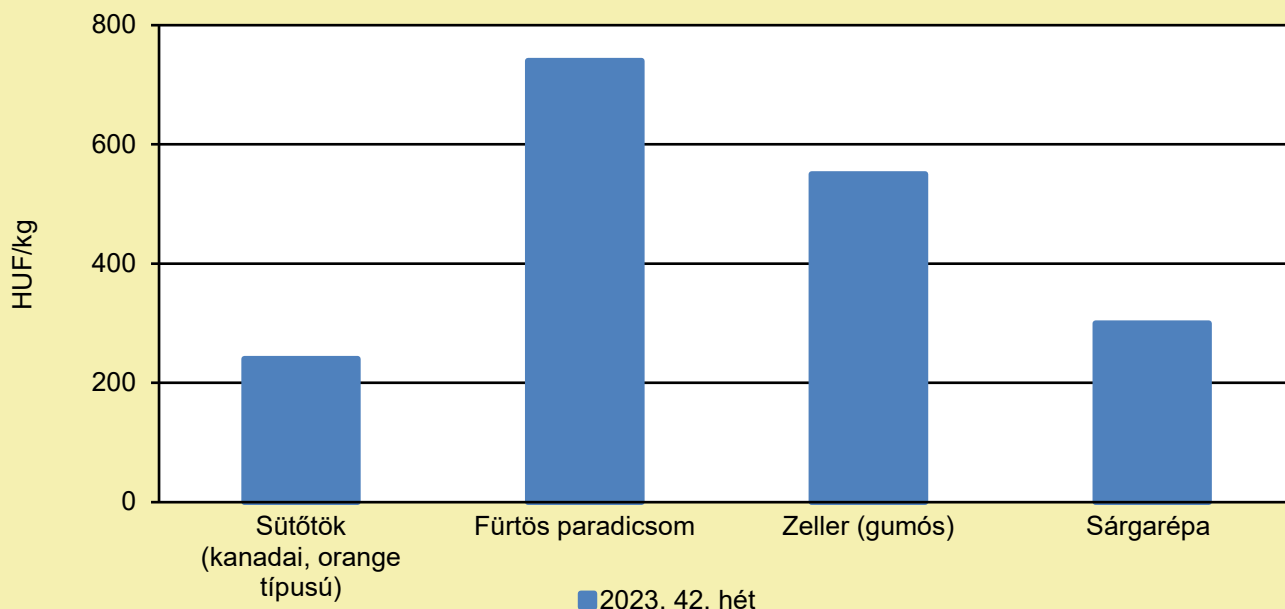
ZÖLDSÉG

Néhány belföldi zöldségfaj 42. heti vertikális árszerkezete (HUF/kg)

	Nagybani piacok			Fogyasztói piacok		
	Budapest	Debrecen	Szeged	Budapest Fővám tér	Debrecen	Szeged
	Bruttó termelői ár			Bruttó fogyasztói ár		
Burgonya	250	210	200	398	380	400
Gömbparadicsom	645	460	380	580	750	450
Fürtös paradicsom	740	–	500	880	–	780
Paprika (tölteni való)	460	480	450	698	600	850
Lecsőpaprika	320	330	280	300	380	450
Kígyóuborka	500	400	450	598	600	680
Patisszon	380	230	380	499	–	900
Sárgarépa	300	400	280	598	520	550
Petrezselyem	720	750	700	1 180	1 200	1 480
Zeller (gumós)	550	–	400	680	750	880
Kelkáposzta	300	400	280	780	550	600
Karfiol	400	550	450	680	550	750
Vöröshagyma	315	230	300	598	380	680

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.
 Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

Néhány belföldi termesztésű zöldségfaj bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2023. 42. hét)

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.
 Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

ZÖLDSÉG

VILÁGPIACI KITEKINTÉS: AZ UBORKA PIACA

(NAK, október 11.)

A nemzetközi uborkapiac jelenleg vegyes képet mutat, egyes országok nehéz évet zártak. Hollandiában az uborkatermesztők a hagyományos termesztési szezon vége felé járnak, a kedvező időjárási körülményeknek köszönhetően hosszabb termesztési időszakot remélnék, miután az ötéves átlagtól elmaradó árakkal tarkított év kihívásokkal volt teli. Eközben Németországban a hazai kígyóuborka dominanciája és a spanyol kínálat növekvő jelenléte figyelhető meg. Olaszországban viszont az uborkaeladások egész évben figyelemre méltó állandóságot mutattak, a hagyományos hosszú uborka pedig egyre népszerűbb enyhébb íze miatt. Dél-Afrikában az uborkatermesztők áramkimaradásokkal és növekvő termelési költségekkel küzdenek, ami kedvezőtlen az ágazat jövőjére nézve. Végül az amerikai kontinens északi fele más képet mutat, ahol a szűkülő szabadföldi és üvegházi kínálat miatt erős uborkapiac van kialakulóban. Az ősz beköszöntével a figyelem középpontjába kerül Mexikó közelgő uborkaszezonja, miközben az üvegházi uborkatermesztés továbbra is virágzik, még a kanadai hőmérséklet csökkenése mellett is. A felsorolt országokra, régiókra vonatkozó részletes információk [itt olvashatók](#).

Néhány zöldségféle 42. heti ára a hamburgi, a berlini és a müncheni nagybani piacon (HUF/kg)

	Származás	Hamburg	Származás	Berlin	Származás	München
Burgonya	belföldi	193–232	belföldi	217–248	belföldi	248–271
Cékla	belföldi	213–251	belföldi	309–387	belföldi	309–387
Cukkini	Spanyolország	387–464	belföldi	387–464	belföldi	387–619
Fejes káposzta	belföldi	108–193	belföldi	174–251	belföldi	251–348
Kelkáposzta	belföldi	193–232	belföldi	271–387	belföldi	348–425
Kínai kel	belföldi	271–309	belföldi	271–348	belföldi	348–464

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: www.wgro.com.pl, www.ami-informiert.de

BOR

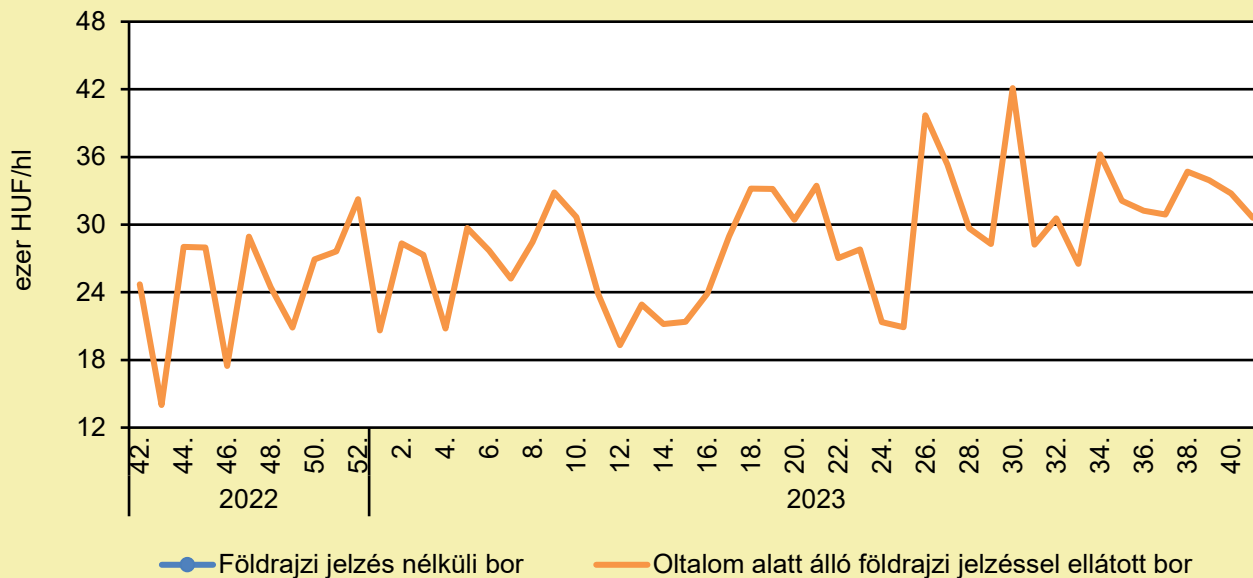
A PEZSGŐ ÉS A FEHÉRBOR SZORÍTOTTA KI A VÖRÖSET

(novenyvedoszer.hu, október 14.)

A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa 2017-ben már végzett egy átfogó, reprezentatív piackutatást a magyar borvásárlási és borfogyasztási szokásokról. Az idei évben hasonló alapokon, bizonyos kérdéseket megismételve készült egy három részből álló összegzés. Szmilkó Gabriella, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának stratégiai és adatelemző vezetője arra a megállapításra jutott a válaszokat értékelve, hogy a borfogyasztás kiszorulhat a mindennapi életből, de még arra is esély van, hogy egy újfajta, elitista kiváltság legyen. Szmilkó Gabriella elmondta, hogy nem számít már hagyományos itálnak a bor, főleg a fiataloknál tapasztalható az, hogy nem ismerik ennek a kultúráját úgy, ahogy azt a szüleik vagy a nagyszüleik annak idején elsajátították. Mivel sokkal nyitottabbak a világra, ez abban is megmutatkozik, hogy szeretnének megismerni más italokat. Rengeteg konkurens lett ezért a bornak, tehát a nagy hármast – sör, bor, pálinka – varázsa megszűnt. A borágazat így nehezen veszi fel a versenyt az ipari italokkal szemben. Ezért jelenthetjük ki a válaszokat megismerve azt, hogy kevesebben fogyasztanak bort, de azt sem rendszeresen. Szmilkó Gabriella úgy összegezte, hogy csak a magasabb jövedelemmel rendelkezőknél figyelhető meg valamennyi növekedés, rajtuk kívül minden területen csökkenés tapasztalható. A piackutatásról megkérdeztük Kalocsai Lászlót, a bodrogkeresztúri Dereszla Pincészet birtokigazgatóját, aki egyet értett azzal, hogy megváltoztak a fogyasztói szokások, ugyanakkor a vörösborral és a rozéval szemben előtérbe kerültek a pezsgők és a száraz fehérborok. Ahogy mondta, vannak olyan országok, amelyekben nincs olyan hagyománya a borfogyasztásnak, mint Magyarországon: ilyen Anglia, Dánia, Hollandia vagy Belgium, ahol az egy főre jutó fogyasztás érdekes módon sokkal magasabb, mint idehaza. A mindennapi szokásokon és a szemléleten kellene változtatni, a szakember szerint, a bormarketingre fordított összeg növelésével és a hatékony oktatással. A 2017-es és a 2023-as reprezentatív kérdéseket összehasonlítva a piackutatás a következő megállapításokra jutott: jelentősen csökkent a borfogyasztók száma és a fogyasztás intenzitása. Az egyéb alkoholos italok vásárlásánál is tapasztalható némi visszaesés, míg az égetett szeszből készült termékek fogyasztásának gyakorisága kissé növekedett. A bor elutasításának két fő oka a válaszadók szerint ez volt: „nem szeretem a bor ízét”, valamint „nem iszom semmilyen alkoholt”. Az érvelés, miszerint „a borivásnak nincs hagyománya a családjamban” 2023-ban sokkal feljebb került a listán 2017-hez képest. Szmilkó Gabriella hozzátette, hogy az utóbbi években három százalékkal növekedett a külföldi borok fogyasztásának aránya. Főként a fiatal fogyasztóknál találunk szignifikánsan magasabb arányokat az importált borok esetében, de az adatok szerint az alacsonyabb vagyoni státuszúak is több külföldi bort fogyasztanak. A vörösbor megítélése hét százalékkal csökkent, míg a rozéboroké öt százalékkal nőtt. Az adatok arról is tanúskodnak, hogy a száraz és félszáraz borok fogyasztási aránya jelentősen növekedett, és 2023-ra elérte az ötven százalékot – ez az arány 2017-ben negyvenegy százalék volt. A diszkont boltokban és az online térben történő vásárlás aránya nőtt 2017 óta, ezért a kisebb élelmiszerboltok és a hipermarketek forgalma is csökkent. A bor a különleges és drága élvezeti cikk megítélésének irányába halad, és fennáll a veszély, hogy hosszú távon teljesen elkopik a hagyomány és az imázs, miszerint a bor a mindennapok alkoholos itala. A 18–35 éves magyar fiatalok körében végzett ízpreferencia-teszt és a fókuszcsoportos interjúk eredményei alapján Rabcsánszki Laura, a Társadalomkutató Kft. vezetője elgondolkodtató következtetéseket vont le: „Az első alkoholfogyasztási élmény egyre korábbra tolódik, a sör és bor fej-fej mellett áll az első két helyen. A bor kipróbálását leginkább kellemes íze és felpeszditő vagy lazító hatása motiválja. A borkedvelők és a bort nem fogyasztók döntő többsége hallotta már az eredetvédelem kifejezést, és nagyjából tisztában volt azzal, hogy mit is jelent ez a bor esetében. Úgy látták, hogy a megjelölés egyfajta minőségbiztosítást jelent, amely megismerteti a fogyasztókkal a termékkel kapcsolatos legfontosabb információkat, meghatározza az elvárható minőséget.”

BOR

A fehérborok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

A belföldön termelt fehérborok feldolgozó értékesítési árának változása Magyarországon (HUF/hl)

	2022. 41. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét	2023. 41. hét/ 2022. 41. hét (százalék)	2023. 41. hét/ 2023. 40. hét (százalék)
Földrajzi jelzés nélküli bor
Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor	22 101	32 772	30 608	138,49	93,40

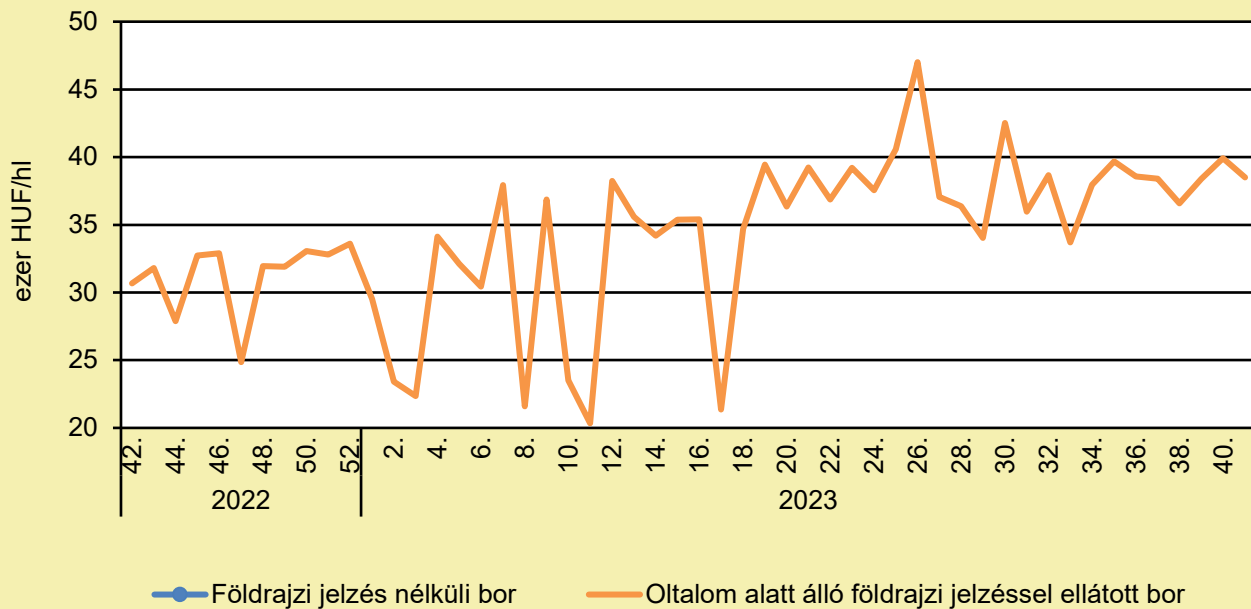
... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

BOR

A vörös- és rozéborok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon (2022–2023)

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

A belföldön termelt vörös- és rozéborok feldolgozó értékesítési árának változása Magyarországon (HUF/hl)

	2022. 41. hét	2023. 40. hét	2023. 41. hét	2023. 41. hét/ 2022. 41. hét (százalék)	2023. 41. hét/ 2023. 40. hét (százalék)
Földrajzi jelzés nélküli bor
Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor	32 655	39 910	38 503	117,91	96,48

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: <https://pair.aki.gov.hu>)

ERDŐGAZDÁLKODÁS

ALFÖLDI ERDŐKÉRT EGYESÜLET KUTATÓI NAP

(fataj.hu, október 14.)

2023. november 9-én rendezik az Alföldi Erdőkért Egyesület Kutatói napját. A rendezvény helyszíne: Lakitelek Népfőiskola – Kölcsey Ház. A személyesen résztvevők jelentkezési határideje 2023. október 30. Az egyesület tagsági körén kívüli érdeklődők számára a részvételi lehetőséget ingyenes online formában biztosítják. Az online résztvevők jelentkezési határideje 2023. november 5. A részvételi szándékot az alfoldierdokert@gmail.com e-mail-címen szíveskedjen jelezni (név és – jogosult erdészeti szakszemélyzet esetén – nyilvántartási kód megadásával). A rendezvényt a Nemzeti Földügyi Központ a jogosult erdészeti szakszemélyzet részére VKK-2023-00249 számmal választható kiegészítő képzésként akkreditálta, mely 20 kreditpontot ér. A képzés sikeres elvégzésének feltétele a személyes vagy online részvétel, és – a rendezvény másnapján – az előadások, valamint poszterek alapján készült elektronikus teszt kitöltése legalább 60%-os eredménnyel. A részletes program és bővebb információ a jelentkezésről [itt érhető el](#).

KEDVEZŐ ÉVES CSAPADÉKMÉRLEGSEL, DE KIHÍVÁSOKKAL TELI GAZDÁLKODÁSI KÖRNYEZETBEN KEZDI AZ ERDÉSZETI ÁGAZAT AZ ŐSZI MUNKÁKAT

(NAK, október 11.)

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) országos körképe szerint az erdészeti ágazat szereplői kiegyensúlyozott időjárási viszonyok között, optimista támogatáspolitikai várakozásokkal, de kedvezőtlen fapiaci környezetben, szűkülő munkaerőpiaccal és változó szaporítóanyag-ellátási kilátásokkal kezdik meg a 2023/2024-es erdészeti szezont. A tavalyi extrém szárazság után idén eddig kedvezően alakultak a csapadékviszonyok, ami pozitív hatással van a faállományok egészségi állapotára is. Az egyes régiókban, illetve az egyes faállománytípusok (pl. bükkösök, tölgyesek) esetében az utóbbi években tapasztalt állapotromlás ugyanakkor nem állt meg, azt az időjárás kedvező alakulása csupán lassította. A nyár végével kifutott a kormányzatilag meghirdetett maximált áras tűzifaprogram, az állami erdőgazdálkodók helyt álltak, minden megrendelést teljesítettek. Az erdészeket elismerés illeti az ezzel kapcsolatban végzett jelentős munkájukért. Az erdei termékek év eleji erős keresleti piaca átmenetileg megtorpant, az európai gazdaság stagnálása keresletcsökkenést eredményezett. A gyengébb minőségű fatermékek piacát tovább rontják a délszláv és osztrák viharkárok. A fakitermelésekben a fizikai munkaerő egyre növekvő hiánya a gépesítés irányába kényszeríti az erdőgazdálkodást. Nagy szükség van korszerű erdészeti gépekre, ezek beszerzését remélhetőleg fellendíthetik a közeljövőben pályázati lehetőségek. Az erdőtelepítések – régióként változó intenzitással – mind az állami, mind a magánszektorban zajlanak. A KAP hazai stratégiai terve alapján az erdőgazdálkodási ágazatra fordítható forrás összege mintegy 310 milliárd forint. Ez öt év alatt közel háromszorosa az előző hétéves ciklusban eredetileg rendelkezésre álló összegnek. Az ágazat nagy várakozással tekint az egyes támogatási jogcímek megjelenésére. A lehetőségek kiaknázása tudatos felkészülést igényel az oktatástól a kutatáson át a gyakorlati megvalósításig, mindebben a NAK is segíti az érintetteket.

TERMŐFÖLD ÉS VÍZGAZDÁLKODÁS

HA A TERMELŐ PÉNZT AKAR, VIGYÁZNI KELL A TALAJRA

(agrarszektor.hu, október 10.)

Az EU új közös agrárpolitikájában kiemelt célkitűzés a talajok védelme, a talajerózió káros hatásainak csökkentése és a talaj egészségének garantálása. A lejtős talajokon az egyéb szántóföldi területekhez képest több kritériumnak kell megfelelnie annak, aki eredményesen – és támogathatóan – akar növényeket termeszteni. A KITE Zrt. egy szántóföldi bemutató keretében ismertette a 12 százalékosnál nagyobb lejtésű talajokon történő növénytermesztés gyakorlati megoldásait. Szabó Levente, a KITE Zrt. vezérigazgatója elmondta, hogy Magyarország szántóföldjeinek jelentős hányadán vannak vízkezelési problémák a vízerózió és a belvíz miatt. Az erózió pedig súlyos károkat okozhat a termőföldekben, hiszen 1 milliméternyi talajréteg lehordása hektáronként 14-15 tonna talajnak felel meg, valamint 1 milliméter lehordott talajjal 250 kg humusz vész kárba. Egy centiméter termőtalaj kialakulásához viszont megközelítőleg 1000 évre van szükség. Juhász Anikó, az Agrárminisztérium helyettes államtitkára elmondta, hogy vannak új támogatható területek, amire ráépülnek a zöld alapfeltételek, más néven a feltételelesség. Felhívta a figyelmet arra, hogy amíg a korábbi időszakban a zöldítés be nem tartása esetén a gazdálkodó csak a támogatások 30%-át bukhatta, a feltételelesség esetében a teljes területalapú támogatást elveszítheti, aki nem felel meg ezeknek az alapfeltételeknek. A helyettes államtitkár kiemelte, hogy az új KAP-ban a zöld alapfeltételek mindkét pillér mögött ott vannak, meg kell felelni a gazdálkodási követelményeknek és a helyes mezőgazdasági, környezeti állapotra vonatkozó elvárásoknak.

AZ ÖNTÖZÉS ÁLTALÁNOS TALAJTANI ALAPJAI

(agronaplo.hu, október 4.)

Magyarország mezőgazdasági területeinek jelentős része, különösen az alföldi területek erősen aszályérzékenyek. Ennek természetesen részben klimatikus okai vannak, amit a kontinentális, száraz nyarakkal jellemzett kárpát-medencei klíma magyaráz. Ezt a helyzetet tovább rontja a klímaváltozás hatására szélsőségesebbé váló időjárás. A legfontosabb területeken található agyagos, agyagos vályogtalajok a hirtelen csapadékokat nem tudják befogadni, a víz jelentős része elfolyik a felszínen és nem hasznosul a termelésben. Ezt az állapotot fokozza a művelés hatására létrejövő szerkezeti leromlás, ami drasztikusan csökkenti a beszivárgást és a talajok víztároló képességét. A mezőgazdasági vízhiány távolról sem csak klímaváltozási probléma. A mezőgazdaság nem csak elszenvedője, hanem részben okozója is ennek az állapotnak. A talajoknak és a talajokon élő növényzetnek igen jelentős lokális és globális klíma-meghatározó szerepe van. Az öntözés az esetek nagy hányadát tekintve tüneti kezelés. A problémákat nem oldja meg, de időszakosan kezeli. Természetesen vannak intenzív kultúrák, ahol az időjárás kiszámíthatatlanságának csökkentése gazdaságilag mindenképpen kifizetődő. A többi esetben a valódi megoldás a talajaink vízgazdálkodási tulajdonságainak javítása lenne. A talajtani alapokról további részletek [itt érhetők el](#).

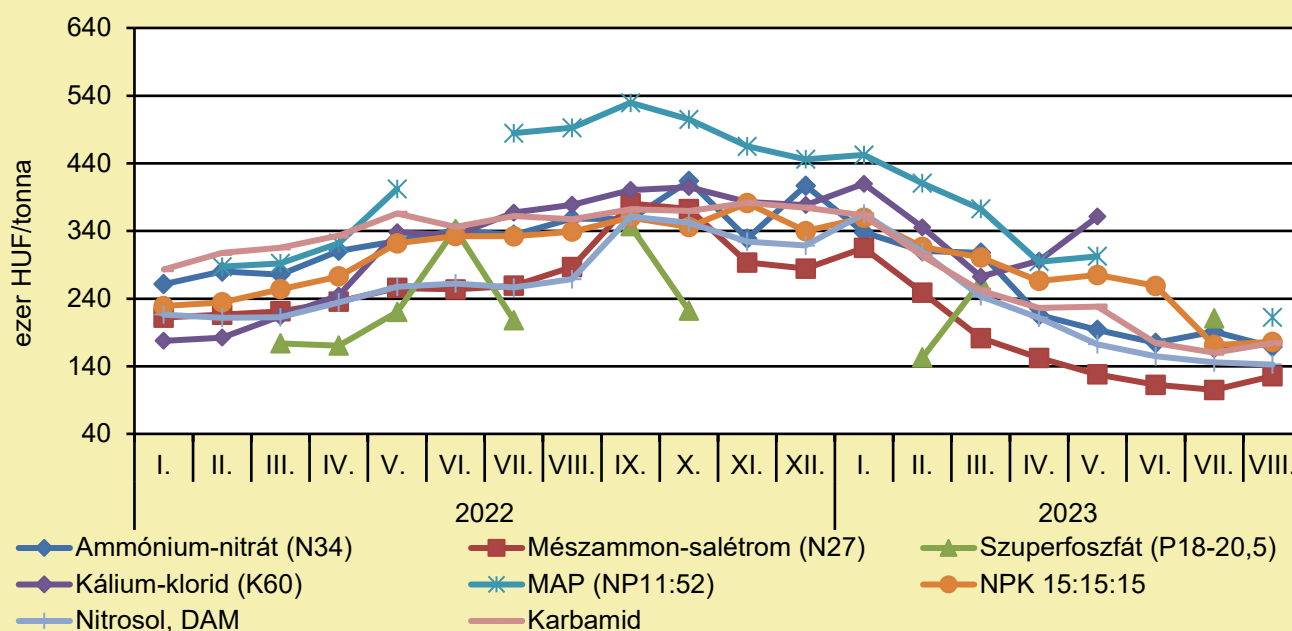
TÁPANYAGELLÁTÁS

MEZŐGAZDASÁGI INPUTOK 2023. AUGUSZTUS HAVI FORGALMA

(Agrárstatisztikai Információs Rendszer, ASIR lekérdezhető adatok, 2023. augusztus)

2023 augusztusában az egy hónappal korábbihoz képest ötször több műtrágyát értékesítettek a kereskedők a megfigyelt termékekből. Az elmúlt év augusztus havi értékesítéséhez viszonyítva pedig közel háromszoros volumen fogyott a vizsgált műtrágyákból. A tárgyhónapban a legkeresettebb műtrágya továbbra is a mészammon-salétrom (MAS), illetve a Nitrosol, DAM voltak. A teljes havi értékesítés 82 százalékát a MAS és a Nitrosol, DAM forgalma adta, majdnem hatszor annyi kelt el belőlük, mint az előző év azonos időszakában. A kálium-klorid forgalma is erősödött a vizsgált hónapban, az értékesítés volumene megegyezett a tavaly augusztusival. A korábbi évekhez képest a kálisó iránt viszont másfél-kétszer nagyobb érdeklődés mutatkozott. Az ammónium-nitrát (AN) aránya a tárgyhónapban 1:3 volt a karbamidhoz képest. Az előző év azonos időszakában ez az arány 1:12 volt. Az értékesítési árak a vizsgált hónapban a legtöbb termék esetében nőttek (+1–20 százalékkal) 2023 júliusához képest – a MAS-é a legnagyobb mértékben –, amelyet elsősorban a kereslet növekedése generált. Az AN (–12 százalék) és a Nitrosol, DAM (–2 százalék) ára ezzel szemben csökkent. A megfigyelt termékek értékesítési ára a múlt év augusztusához mérten közel a felére esett a közölhető adatok alapján.

Az egyszerű és az összetett műtrágyák értékesítési átlagára ÁFA nélkül

Megjegyzés: A témában friss adatokat előreláthatóan a NAK 43. heti Piaci és Árinformációk kiadványában talál.
 Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály adatgyűjtése alapján

TÁPANYAGELLÁTÁS

A KALCIUM NÖVÉNYÉLETTANI SZEREPE

(mezohir.hu, október 15.)

A kalcium, mint biogén elem, minden élő sejt építőköve. Bár a talajban rendszerint jelentős mennyiségben van jelen, felvehetősége gyakran okoz problémát. Sajnos nagyrészt oldhatatlan formában tárolódik a talajban. A növény kalcium-karbonát, kalcium-hidroxid, valamint kalcium-oxid formájában képes felvenni. Alapvetés, miszerint savanyú talajokon a Ca felvétele gátolt, de abszolút és relatív hiánya még a meszes talajokon is előfordul. Sok esetben viszont jelentősen savanyú talajokon sem jellemző a hiánya. Mindez nagyban függhet a kálium- és magnéziumkínálat nagyságától is. Emellett több környezeti tényező (pl. a talaj nedvességtartalma, kémhatása és szervesanyag-tartalma, N-ellátottsága stb.) is befolyásolhatja a tápanyag talajból történő felvételét. A felvétel nehézségei mellett a kalcium nagyon rosszul mozog a növényben, szállítása lassú. Jellemzően az idősebb levelekben felhalmozódik, és nem, vagy csak minimális mennyiségben helyeződik át más növényi szövetekbe. A zöldség- és gyümölcsstermés minőségét leginkább meghatározó tápelem. Nagyon sok fizikai rendellenesség a növényi szervek kalciumhiánya miatt, illetve a kalcium nem egyenletes eloszlása következtében alakul ki. Hiánytünetek például a gátolt gyökérnövekedés, a tenyészőcsúcs elnyálkásodása, barnulása, elhalása, a hajtás vegetációs kúpjának károsodása. Az egyik fő tünet az, hogy a hajtáscsúcson a növekedésnek induló levelek csúcsa már fiatalon elszíntelenedik, a hajtáscsúcs elhal, elszárad, a hajtás elágazódik, vagy hónaljából nő tovább. A termés csúcsszáradása zöldségféléknél a virág felőli részen, de soha nem a kocsány felőli termésfelen jellemző. Továbbá előfordulhat a levélszélek barnulása (káposztafélék, saláták), valamint a terméshéj és húsbarnulás gyümölcsökön. Összességében elmondható, hogy a gazdák, de még a képzett szakemberek is gyakorta nézik baktériumos fertőzésnek a kalciumhiány tüneteit. Noha felismerésük nehéz, a tünetek okszerű trágyázással mérsékelhetők, és a kalcium pótlásával főként a kertészeti termesztésben jelentős esztétikai paraméterek nagymértékben javíthatók.

VETŐMAG

SOKAN HIBÁZNAK A VETŐMAGOK TÁROLÁSAKOR: EZEKET RENGETEGEN ELRONTJÁK

(agrarszektor.hu, október 15.)

A csírázókéesség a vetőmag egyik legfontosabb élettani tulajdonsága. Csak a megfelelő biológiai értékű vetőmagból várható jó kelés és megfelelő növényszám. A legtöbb növény jól beérett magja optimális körülmények között (elegendő hőmennyiség, nedvesség és oxigén hatására) bármikor csírázóképes. Bizonyos magok 6-8 évig sem veszítenek jelentősen a csírázókéességükből, de vannak olyanok is, amelyek speciális kezelést igényelnek. A régebbi magok elvetése veszélyeket rejt, mert ha a mag elvesztette csírázókéességét, és nem kel ki, a vetést csak megkésve lehet megismételni, és az ilyen vetésből ritkán számolhatunk jó terméssel. Csak egy évig szabad tárolni a pasztinák, a feketegyökér és a kapor magját. 2-3 évig tartható el a petrezselyem és az édeskömény magja. 3-4 évig csírázóképes a borsó, a bab, a paradicsom, a vöröshagyma, a sárgarépa, a zeller, a cékla és a spárga vetőmagja. 4-5 évig megőrzi a csírázókéességüket a káposztafélék, a fejes saláta, a spenót, a retek, a paprika és a cikória vetőmagjai. 6-8 évig csírázóképes a görögdinnye, a sárgadinnye, az uborka, a spárgatök és a sütőtök magja. Utóbbiakra és az olajos magvakra jellemző az avasodás, ezért csak jó tárolási körülmények között számíthatunk jó kelésre ennyi év után is. A megvásárolt vagy saját termésű vetőmagot tartsuk hűvös, szellős, száraz helyen, papír- vagy vászonzacskóban. Vetés után a borsó és a bab már 3-4 nap múlva csírázni kezd, a paprika és a paradicsom csak 5-6 nap elteltével. Tehát a kelés elhúzódhat az adott faj/fajta tulajdonsága miatt, de a hűvösebb időjárás, vagy a túl mély vetés is okozhatja ezt. A magok csávázása növényvédelmi szempontból hasznos, hiszen a kikelő csíranövény védelmét szolgálja a bakteriális és gombás betegségekkel szemben. A kereskedelemben kaphatunk már eleve csávázott magokat is, de a saját magfogásunkat is kezelhetjük, akár házilag is. A csávázás célja a vetőmag felületére tapadt kórokozók elpusztítása, hogy azok a vetés utáni nedves környezetben ne tudjanak szaporodásnak indulni. A magok kezelését végezhetjük vegyszerekkel, de akár biomódszerekkel is elérhetjük a célt. A csávázás lehet vegyszeres, nedves, valamint száraz (por), de van hőhatáson alapuló módszer is.

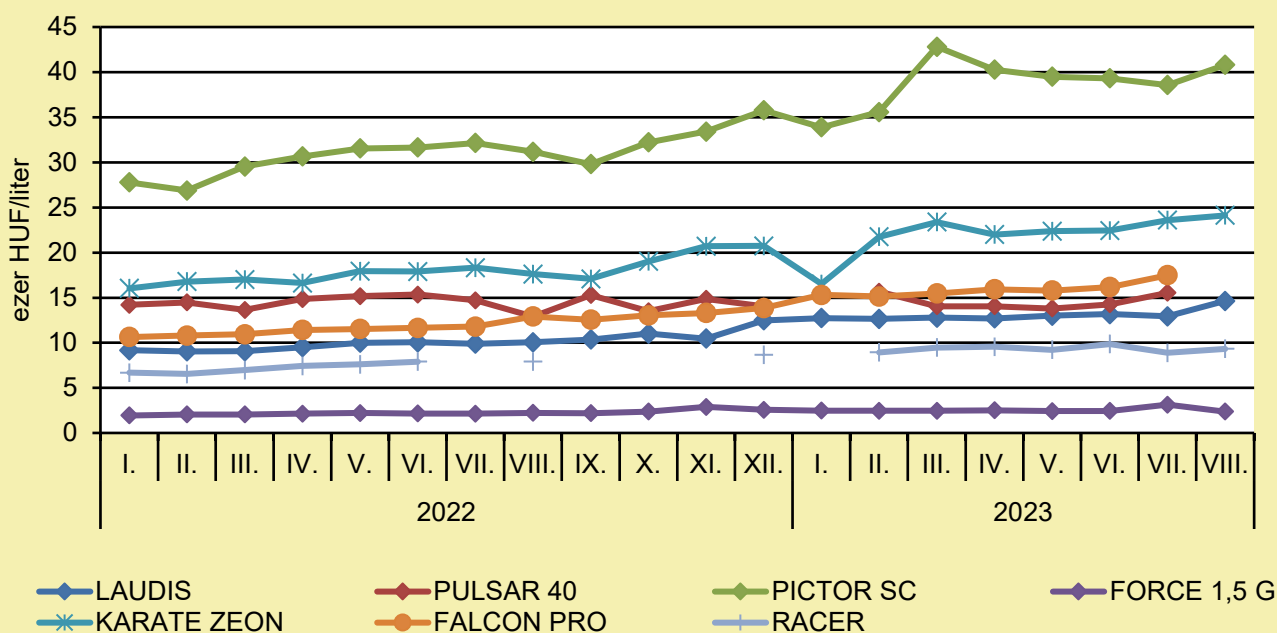
NÖVÉNYVÉDELEM

MEZŐGAZDASÁGI INPUTOK 2023. AUGUSZTUS HAVI FORGALMA

(Agrárstatisztikai Információs Rendszer, ASIR lekérdezhető adatok, 2023. augusztus)

2023 augusztusában a megfigyelt szerek értékesített volumene közel a háromszorosára emelkedett az egy hónappal korábbi növényvédőszer-forgalomhoz képest. A rovarölők iránti kereslet a kétszeresére, míg a gyomirtóké a négyszeresére nőtt. A gyomirtókön belül a Fozát 480 forgalma a 8,5-szeresére, míg a Roundup Megáé a kétszeresére emelkedett. A gombaölőkből a kereskedők az előző havi mennyiségnek a harmadát értékesítették. A legtöbbet a gombaölők közül a Kumulus S-ből, a rovarölőknél a Force 1,5 G-ből, a gyomirtó szerek közül pedig a Fozát 480-ból adták el a forgalmazók. A többi megfigyelt szer tárgyhavi forgalma jellemzően alatta maradt az előző haviénak. A tárgyhónapban Kumulus S-ből 10 százalékkal kevesebbet, a Force 1,5 G 1,7-szer, míg Fozát 480-ból közel kilencszer többet értékesítettek, mint egy évvel korábban, augusztusban A tárgyhavi összes növényvédőszer-eladás volumenben viszont 4,5-szer haladta meg az előző évi augusztusi értékesítést. A tárgyhavi értékesítési árak az egy hónappal korábbihoz képest ismét vegyesen mozogtak. A legnagyobb mértékben, 16 százalékkal a Thiovit Jet ára nőtt, ezzel szemben a Roundup Mega ára 27 százalékkal visszaesett. A 2023. augusztusi értékesítési árak jóval magasabbak voltak, mint egy évvel korábban, néhány termék kivételével. A Fozát 480 és a Roundup Mega ára például a felére csökkent, míg a Laudis és a Thiovit Jet ára a másfélszeresére nőtt.

Egyes növényvédő szerek értékesítési ára ÁFA nélkül

Megjegyzés: A témában friss adatokat előreláthatóan a NAK 43. heti Piaci és Árinformációk kiadványában talál.

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály adatgyűjtése

NÖVÉNYVÉDELEM

TÖRETLENÜL FOLYIK A HAMIS ÉS ILLEGÁLIS NÖVÉNYVÉDŐ SZEREK ELLENI HARC

(hucpa.hu/Europol, október 16.)

Immár 8. alkalommal került sor az Europol hamisított vagy illegális növényvédő szerek elleni éves műveletére, a „Silver Axe”-re. 2023. január 23. és április 28. között 33 ország (valamennyi uniós tagállam és hat harmadik ország) bűnüldöző hatóságai részvételével zajlottak az összehangolt ellenőrzések. Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO), az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF), az Európai Bizottság Egészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Főigazgatósága (DG SANTE) és az Európai Növényvédelmi Szövetség (ECPA) támogatta az akciót. A bűnüldöző szervek összesen 2040 tonna hamisított vagy illegális növényvédelmi terméket foglaltak le, 21 gyanúsítottat tartóztattak le, és több, a hamisított növényvédő szerek előállítására használt létesítményt számoltak fel. A művelet során a bűnüldöző hatóságok azonosították az EU feketepiacán megjelenő növényvédő szerekkel kapcsolatos bűnügyi tendenciákat. Ezek magukban foglalják a hamisítványok, a tiltott termékek és az engedély nélküli importtermékek online és offline értékesítését egyaránt. A részt vevő hatóságok ellenőrzéseket végeztek a szárazföldi és tengeri határokon, a belföldi kereskedőknél, a csomagküldő szolgáltatóknál és az online piactereken. Az illegális készítmények kereskedelmével kapcsolatos visszaélések esetei a hamisított, vagy félrecímkézett termékek kereskedelmétől a tiltott anyagok engedély nélküli behozataláig terjednek. Bár az illegális növényvédő szerek elsődleges forrásvidéke továbbra is Ázsia és Dél-Ázsia, a termelés és a feldolgozás nagy része az EU-ban történik. A növényvédőszer-ipar szigorúan felügyelt és a növényvédő szerek a világ legjobban szabályozott termékei közé tartoznak. A nem engedélyezett anyagok rendkívül veszélyesek lehetnek a környezetre és az emberi egészségre. Az olcsóbb, illegális és nem megfelelő termékek használata a szántóföldek és más ökoszisztémák, például a méhpopulációk pusztulásához vezetett. A hamisított és illegális termékek továbbá negatívan hatnak az EU gazdaságára és a jogkövető érdekelt felek hírnevére az egész agrár-élelmiszeripari láncban. A hatóságok és a magánszektor érdekelt felei közötti együttműködés az eddig elért közös sikerekre építve folytatódik.

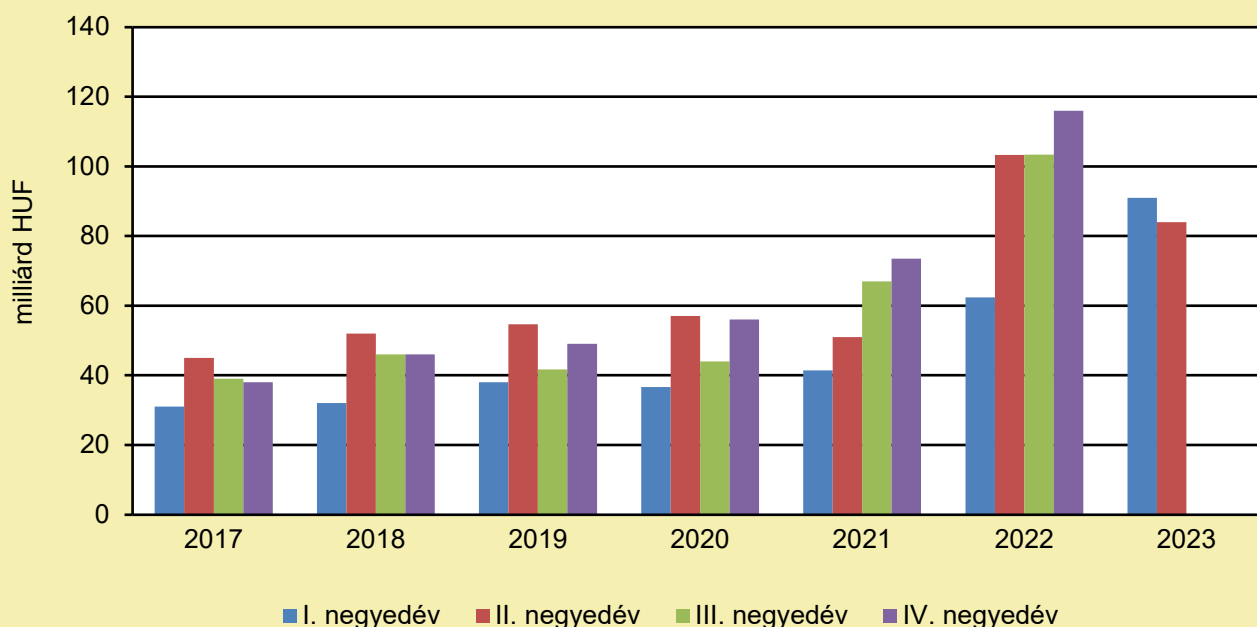
AGROTECHNIKA

A GÉPÉRTÉKESÍTÉS ALAKULÁSA 2023. I. FÉL ÉVBEN

(AKI Statisztikai jelentések, Mezőgazdasági gépek forgalma, 2023/3. szám)

A mezőgazdasági gépberuházások fokozatos fejlődésével a hazai géppark egyre korszerűbb. Az egyéni gazdaságok és a társas vállalkozások 174,9 milliárd forint értékben vásároltak új mezőgazdasági gépeket és eszközöket 2023. I. fél évben, ez 6 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbi forgalmat. A mezőgazdasági termelők továbbra is az erőgépek beszerzésére költötték a legtöbb pénzt, ami a mezőgazdasági gépberuházások összértékének 63 százalékát tette ki. A teljes értékesítésen belül a traktorok 32, a gabonakombájnok pedig 20 százalékos részarányt képviseltek.

A forgalmazó szervezetek mezőgazdasági gépértékesítése mezőgazdasági végfelhasználóknak

Megjegyzés: A témában friss adatokat előreláthatóan a NAK 49. heti Piaci és Árinformációk kiadványában talál.
Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály adatgyűjtése alapján

ÚJABB NAGY HAL AKADT AZ AGROVARIO HORGÁRA: NÁLUK LESZ AZ AGRIFAC IS

(agroforum.hu/AgroVario Kft., október 14.)

Az Agrifac Machinery B.V. bejelentette, hogy megkezdte az együttműködést az AgroVario Kft.-vel mint kizárólagos márkakereskedővel az Agrifac termékek forgalmazásában Magyarországon. Az együttműködés célja, hogy tovább erősítse márkajelenlétét, és növelje piaci részesedését a magyar piacon. A partnerség lehetővé teszi a mezőgazdasági vállalkozók és üzemek részére, hogy széleskörűen hozzáférjenek az Agrifac innovatív megoldásaihoz, és leküzdjék a növényvédelmi technológiákban jelentkező jövőbeli kihívásokat az AGRIFAC Condor termékcsaláddal, a CONDOR és VANGUARD önjáró gépek használatával.

MALOM- ÉS SÜTŐIPAR

KENYÉRSZAKADÉK VAN MAGYARORSZÁGON

(mfor.hu, október 16.)

Az élelmezési világnap alkalmából adott ki közleményt a gabonakutatással foglalkozó Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet (ÖMKi). Ebből kiderül, hogy Magyarországon egy ember évente átlagosan 44,5 kiló kenyeret fogyaszt. A Közép-Magyarországon élők ennél kevesebbet, évente 36 kilót, míg a Dél-Alföldön 58 kiló az átlag. A legfinomabb, ropogós héjú, belül puha kenyér hosszú érlelésű kovással készül, melyet akár 8-12 órát is pihentetni kell. Amilyen látványos a kenyerek közti minőségi különbség, annál kevesebben ismerik az alapanyagul szolgáló gabonák fajainak és fajtáinak sokszínű tulajdonságait – közölte az október 16-i élelmezési világnap apropóján az ÖMKi, amely több mint nyolc éve foglalkozik ősgabonákkal. A kutatások célja, hogy a kiváló biobúza megtermelésén túl az is lényeges, hogy a teljes ökológiai termékpálya, azaz az őrlés és a feldolgozás is magyar vállalkozásoknál valósuljon meg, valamint a helyben előállított biotermékekre rataláljon a magyar vásárlóközönség és a gasztronómia.

TAKARMÁNYIPAR

A TAKARMÁNYOZÁS ADATAIT HASZNÁLJA A BETEG SERTÉSEK KIMUTATÁSÁRA A GÉPI TANULÁS

(magro.hu/pigprogress.net, október 15.)

A sertéstartási rendszerekben a takarmányozási viselkedés megváltozása a betegség korai jelének tekinthető. Egy gazdaságban azonban korlátozott idő áll rendelkezésre az egyéni viselkedési változások megfigyelésére és észlelésére, hogy elkerüljük a beteg állatok késleltetett kezelését, a gazdasági veszteségeket. Az érzékelők és adagolók segítségével végzett automatikus adatgyűjtés értékes információkkal szolgál a betegség korai jeleiről. A finn kutatók a gépi tanulás módszereit alkalmazták az esetlegesen beteg sertések kimutatására. A kutatók 10 261 sertés takarmányozási viselkedési adatait gyűjtötte össze a finnországi központi tesztállomásról. A sertések vizet és takarmányt ad libitum kaptak. Feljegyezték a napi látogatások számát, az etetéssel töltött időt és a napi takarmánybevitelt. A betegségekre vonatkozó adatok olyan tüneteket tartalmaztak, mint a köhögés, a sántítás, az étvágytalanság, a bőrkárosodás és a farokharapás. A gépi tanulási modellekben a feljegyzett tünetek bármelyikével rendelkező sertéseket „betegnek” minősítették az adott napon. A feljegyzett tünetekkel nem rendelkező sertéseket „egészséges” kategóriába sorolták. A sertésbetegség kimutatható egy gépi tanulási algoritmus alkalmazásával az etetési viselkedési adatokra. A viselkedésbeli változások betegségekre utalhatnak, azonban ezek a változások gyorsak lehetnek, és azonnal betegséget jelezhetnek, vagy néhány nappal a betegség előtt kezdődhetnek. A szerzők arra a következtetésre jutottak, hogy „a sertésbetegség kimutatható, ha gépi tanulási algoritmust alkalmazunk az etetési viselkedési adatokra; az eredmények azonban javíthatók új jellemzők kiszámításával, a jellemzők közötti kölcsönhatások figyelembevételével és különböző módszerek alkalmazásával. A kutatás további részletei [itt érhetők el](#).

A JÓL VÁLASZTOTT SILÓKUKORICA-HIBRID A TAKARMÁNY ELŐÁLLÍTÁSÁNAK AZ ALAPJA

(agroforum.hu, október 9.)

A magyarországi kukoricatermesztés főleg a szemes hibridekre fókuszál, és Európában is ezeket a hibrideket vetik nagyobb többségben. A 2023-as évre elmondható, hogy itthon a silókukorica vetésterülete nem csökkent olyan mértékben, mint a szemes kukoricáé, hiszen az állatállomány jelentősen nem lett kisebb. A szemes hibridekhez hasonló tulajdonságokkal és technológiával termesztett silókukoricákból jellemzően takarmányt állítanak elő itthon, de jelentős mennyiség kerül felhasználásra a biogáz-előállításban is. A silókukoricából készített kukoricaszilázs magas rosttartalma és emészthetősége miatt a kérődző állatok takarmányozásának egyik fontos alapanyaga. A kukoricaszilázs előállításának egyik alapja a megfelelő silóhibrid gondos és tudatos kiválasztása. A később érő, jó szemtermő képességű fajták jobban megfelelnek a silózásra. A silókukoricák legfontosabb vetési tulajdonsága, hogy magas tőszámmal (megközelítőleg 70-80 000 tő/ha) termesztethetők. Általában magas, erős felépítésű növények, melyek látványosan nagy csöveket hoznak. A kukoricaszilázs előállítása során a teljes silókukorica-növény betakarításra kerül. A szántóföldről betakarított növény még korántsem kész takarmány. Oltóanyagok használatával megvalósítható a tömegtakarmányok tartósítása és emészthetőségük javítása. Silókukorica-nemesítők és takarmányozási szakértők folyamatosan keresik annak lehetőségét, hogy hogyan lehet növelni a takarmány-növény termését és takarmányértékét. A technológia fejlődését nézve a leggyorsabban az oltóanyagok terén érhető el eredmény.

CUKORIPAR

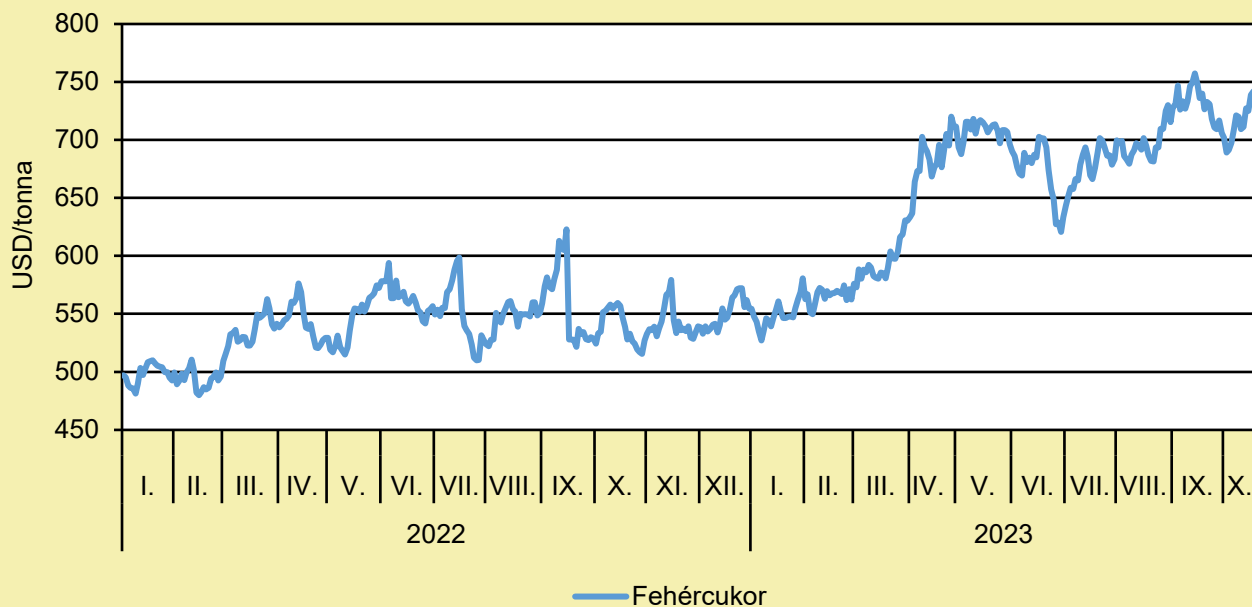
ELSZÁLLT AZ EGYIK ALAPÉLELMISZERÜNK ÁRA

(portfolio.hu, október 14.)

A Bloomberg megtudta, hogy korlátozásokat fontolgat India a cukorexportjára, miután a száraz időjárás alaposan tönkretette a cukornádtermést az országban. Ha India meglépi az exportkorlátozást, az tovább szűkítheti a kínálatot a piacon, és hajthatja felfelé a cukor árát, ami már most is 12 éves csúcson van, és csak idén több mint 35 százalékot emelkedett. India a világ második legnagyobb cukortermelője, és a globális termelés mintegy ötödét adja. A cukor árának idei látványos szárnyalása mögött az áll, hogy a globális kereslet emelkedik, miközben az időjárási körülmények kedvezőtlenebbre fordultak a cukortermeléshez. Bár a világ legnagyobb termelőjének számító Brazíliában bőséges volt a termés, India az elmúlt öt év leggyengébb monszunos időszakát élte át. Az El Niño idejének megjelenése szárazabb körülményeket, kevesebb csapadékot eredményezett Ázsia számos részén, India Karnataka és Maharashtra államának egyes részei – amelyek kulcsfontosságú cukortermesztési régiók – a meteorológiai hivatal szerint a legszárazabb területek közé tartoztak az idején a monszun alatt. Nem csak India érintett, a világ második legnagyobb exportőrének számító Thaiföld termelése a súlyos aszály miatt közel ötödével csökkenhet a következő betakarítás során. A legfontosabb ázsiai termelő országokban Indiában, Thaiföldön, Kínában és Pakisztánban már az előző szezon is a várakozásoknál gyengébben alakult, erre rátett egy lapáttal, hogy az európai cukorrépatermés is gyengélkedik a csökkenő vetésterület és a súlyos nyári aszály következtében. (A Nemzetközi Cukorszervezet szerint a világ cukortermelésének mintegy 80 százaléka cukornádból származik, míg 20 százaléka cukorrépából.) Indiában a mezőgazdasági termelés visszaesése nyomást helyez a kormányra, amely az élelmiszer-infláció kontrollálásán dolgozik, különös tekintettel a jövő évi választásokra. A szezon október elsején indult, és hamarosan döntés születhet további exportkorlátozásról. India az előző, 2022/23-as szezonban vezetett be kvótarendszert, ami a cukorexportját 6 millió tonnára csökkentette az egy évvel korábbi 11 milliőről azt követően, hogy a szezonvégi esőzések visszavetették a termelést. A Bloomberg 14 elemző és piaci szereplő körében végzett múlt havi felmérése szerint a többség arra számít, hogy India az alacsonyabb termelés miatt ebben a szezonban egyáltalán nem exportál cukrot, a legoptimistábbak is csak 2 millió tonnára számítanak. Ami az árak hosszabb távú alakulását illeti, a cukor globális keresletét leginkább befolyásoló tényezők a népességnövekedés, az egy főre jutó jövedelem emelkedése, a cukor és az alternatív édesítőszer árának alakulása, valamint az egészséges életmódra váltás. Az ENSZ szakosított élelmiszer- és mezőgazdasági szervezete, a FAO szerint a következő tíz évben a globális cukorfogyasztás évente átlagosan 1,1 százalékkal emelkedhet, elsősorban a népesség és a jövedelem növekedéséből fakadóan. A 2010-es években, majd a koronavírus-járvány alatt látott visszaesést követően az egy főre jutó fogyasztás ismét növekedhet, és a várakozások szerint 2032-re eléri a fejtenként 22,5 kilogrammot évente. Általánosságban elmondható, hogy a következő évtizedben a cukorfogyasztás az előrejelzések szerint főként ott fog növekedni, ahol az egy főre jutó érték jelenleg alacsony, mivel az emberi táplálkozás egyik legfontosabb energiaforrása. Ezzel ellentétes tendencia várható ott, ahol az egy főre jutó fogyasztás magas, például az Egyesült Államokban, Latin-Amerikában és Európában, ahol már egészségügyi aggályokat vet fel a túlzott cukorfogyasztás. A magas olajárak szintén felhajtó hatása van a cukorpiacra, ahogy a cukornádkészleteket az etanolgyártás felé csoportosítják át a piaci szereplők. A bioüzemanyag növelésére irányuló törekvések pedig hosszabb távon felfelé támogathatják a cukor árfolyamát. A cukorár-emelkedés különösen súlyosan fogja érinteni az afrikai országokat, ahol a cukorfogyasztás és az importkereslet magas.

CUKORIPAR

A fehércukor legközelebbi határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén (2022–2023)

Forrás: LIFFE

ITALGYÁRTÁS

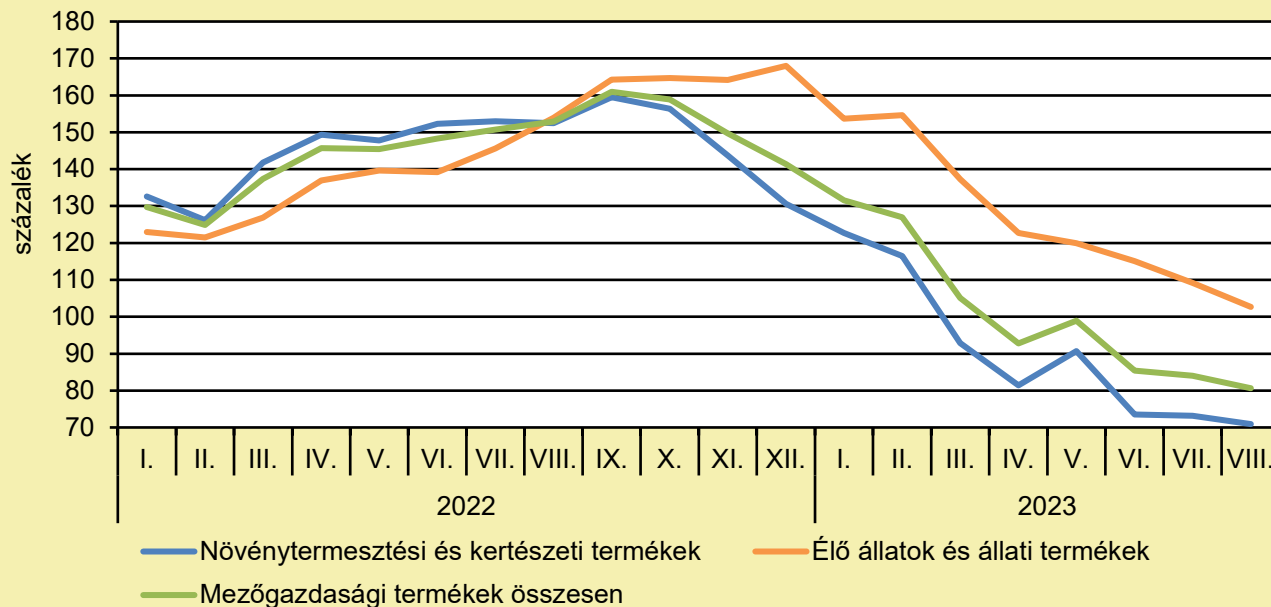
ALAKUL AZ ÚJ ITALCSOMAGOLÁS-VISSZAVÁLTÁSI RENDSZER HÁLÓZATA

(heol.hu/mohu.hu, október 9.)

A belföldön forgalomba hozott visszaváltási díjas termékek kötelező visszaváltási rendszerének lényege, hogy minden üveg-, fém- és műanyag palackos italtermék értékesítésekor palackonként egységesen 50 forint visszaváltási díjat fizet a vásárló, amit visszakap, miután visszaváltotta a palackot. Ez a módszer környezetvédelmi szempontból az egyik leghatékonyabb, mert motiválja a fogyasztót arra, hogy visszavigye a palackot, és annak anyaga újrafeldolgozható legyen a körforgásos gazdaságban. A cél a műanyag és az üvegpalackok, valamint a fém italos dobozok 90 százalékos újrahasznosítása 3 éven belül. Jövő év január 1-től azokat a palackokat lehet visszaváltani, amelyek 2024. január 1-je után kerültek forgalomba, rendelkeznek a visszaváltási logóval és a korábbi csomagoláson találhatóhoz képest új vonalkóddal. A gyártóknak az új jelölési rendelkezéseknek megfelelő palackokat a MOHU Hulladékgazdálkodási Zrt.-nél regisztrálni kell. A termékregisztráció hamarosan indul, erről a folyamatról a MOHU folyamatosan tájékoztatja a gyártókat. A jogszabály által biztosított átmeneti időszakban, 2024. június 30-ig lehet még forgalomba hozni az új jelölés nélkül palackokat, ezután már csak a visszaváltási díjas jelöléssel ellátott palackok hozhatók forgalomba. A jelölés és visszaváltási díj nélkül forgalomba hozott italcsomagolások továbbra is a boltok polcain maradhatnak, ezek nem lesznek visszaválthatók a REpontokon. A szabályozás szerint a visszaváltást kötelezően gépi úton kell biztosítani a 400 négyzetméternél nagyobb eladótérrel rendelkező olyan üzleteknek, amelyek forgalmának döntő része élelmiszer-értékesítésből származik. A rendszerhez önkéntes alapon a kisebb eladótérrel rendelkező üzletek is csatlakozhatnak gépi visszaváltóként, ha az automata visszaváltó berendezés üzemeltetésére vonatkozó feltételeket elfogadják. A visszaváltott palackok ellenértékét az automata utalvány formájában nyomtatja ki, amely levásárolható, vagy készpénzre váltható az adott üzletben vagy üzletláncban. Másrészt az automatába épített vonalkód-leolvasó segítségével a hamarosan elérhető applikációban a regisztrált ügyfél az elektronikus ügyfélkódjával telefonja segítségével azonosíthatja magát, a visszaváltási díj pedig automatikusan jóváíródik az ügyfélprofiljában rögzített bankszámláján. A rendszerhez a visszaváltó automaták beszerzési eljárását már korábban lefolytatták, az eszközöket a MOHU adja üzemeltetésbe a kiskereskedelmi egységeknek, amihez regisztráció és szerződéskötés szükséges.

AGRÁRÁGAZAT ÁLTALÁBAN

A mezőgazdasági termelői árak alakulása (előző év azonos időszaka = 100 százalék)

Megjegyzés: A témában a következő friss adatokat a NAK 46. heti Piaci és Árinformációk kiadványában találja.
Forrás: KSH-adatok alapján AKI-szerkesztés

KI KAP HITELT ÉS KI NEM? HITELES ADATOK ALAPJÁN GYORSABB LEHET A DÖNTÉS

(agroinform.hu, október 16.)

Héjja Csaba (szenior agrárelemző, MBH Bank) Pénzre váltható adat című előadásában beszélt arról a PREGA konferencián, hogy mit és miért vár el egy bank a szántóföldi növénytermesztőktől a precíziós gazdálkodás vonatkozásában. Mint mondta, az agrárvállalkozások egészen más nézőpontot igényelnek más vállalkozásokkal összehasonlítva, melynek legfőbb oka a termelés idényszerűsége. A bevételek és a ráfordítások eltérő időszakban jelentkeznek, a kettő közötti időszakot meg kell finanszírozni. A tényleges gazdálkodásról viszont nagyon keveset tudnak a bankban, nem látják, hogy például milyen állapotban vannak a vetések. Ezt a bankszakmában információs aszimmetriának hívják. Az agráradatok ezért nem csak a gazdálkodásban fontosak, de az adatalapú gazdálkodás lesz a kulcsa annak, hogy tovább tudjunk lépni. Ha már nem csak a „bankolás” és a számlázás zajlik digitálisan, hanem a döntéshozatal is adatalapon fog történni, akkor a bankoknak is sokkal egyszerűbb lesz elbírálni egy-egy hitelkérelmet, hiszen nem önbevalláson alapulnak a kockázatelemzések, hanem hiteles adatokon.

AGRÁRÁGAZAT ÁLTALÁBAN

KIEMELT FIGYELMET FORDÍTUNK A BAROMFIÁGAZATRA

(kormany.hu/AM Sajtóiroda, október 13.)

Hazánkban jelenleg 550 árutermelő gazdaság termel tojást, amelyek 2022-ben mintegy 2,4 milliárd tojást állítottak elő – foglalta össze a hazai baromfitartó gazdaságok adatait Nagy István agrárminiszter Budaörsön, a tojás világnapja alkalmából szervezett szakmai konferencián. A tárcavezető hangsúlyozta, napjainkban azzal kell szembesülnünk, hogy a ma élő ember nem fogadja el a nagyüzemi állattartást, amellyel kapcsolatban olyan álromantika uralkodott el, amit nagyon nehéz legyőzni. Tudományos kutatásokkal azonban bemutatható, hogy állatjóléttel magas komfortfokozat nyújtható. Szakmai összefogással, a tudomány, a tenyésztés és a takarmányozás oldaláról egységes választ kell adni a problémára, hiszen az embereket nem lehet megfosztani a legteljesebb értékű fehérjétől. Mint mondta, élelmiszerbiztonsági szempontból jelentős előrelépés, hogy a fogyasztók ma már a jól látható, magyar származásra utaló eredetmegjelölés alapján választhatják az itthon termelt árut. A rövid ellátási lánc ugyanis mindannyiunk érdeke, hiszen biztonságos és fenntartható ellátást eredményez. Nagy István arra emlékeztetett, hogy az agrárkormányzat az elmúlt időszakban folyamatosan támogatta az ágazat fejlődését és versenyképességének megőrzését. A miniszter kiemelte, továbbra is fontos támogatási formája a tojáságazatnak az étkezési tojást termelő tyúkállományok állatjóléti támogatása, amely prioritásként szerepel a 2027-ig tartó KAP Stratégiai tervben.

KEZDŐDIK A KÖZVETLEN TÁMOGATÁSOK ELŐLEGFIZETÉSE

(kormany.hu/MTI, október 16.)

Október 16-án elkezdődik a közvetlen támogatások előlegeinek kifizetése, a részfizetésekkel együtt összesen 277 milliárd forint forráshoz jutnak a gazdálkodók az év végéig – jelentette be az agrárminiszter. Nagy István szerint a magyar agrárium a változások időszakát éli, a háborúk és az éghajlatváltozás hatásai nehezítik a termelést, a kihívásokat jelentős erőfeszítések árán lehet csak mérsékelni. A legmeghatározóbb most az EU-ba mennyiségi korlátozás nélkül, vámmentesen érkező ukrán gabona, amely lefoglalná a terménytároló kapacitásokat és ellehetetlenítené a belföldi termelőket, Magyarország ezért kénytelen volt nemzeti hatáskörben intézkedni – emlékeztetett a miniszter. A gazdálkodóknak igazodniuk kell a közös agrárpolitika új előírásaihoz is, ám az igényléseiket a megváltozott szabályok közepette ismét valamennyien be tudták nyújtani – hangsúlyozta. A miniszter szerint a bizonytalanságok miatt minden pénzügyi segítség felértékelődött. Kiemelte ezek közül az új kamattámogatott forgóeszköz-finanszírozási lehetőségeket, az Agrár Széchenyi Kártya Max+ kamattámogatott hiteleit, a Magyar Fejlesztési Bank kedvezményes kamatozású hitelprogramjait. A kormány ebben a kivételesen nehéz helyzetben is a gazdák mellett áll, az előlegek kifizetésének minden feltétele biztosított – tette hozzá a tárcavezető. Feldman Zsolt, a mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkár kiemelte, hogy az uniós agrárpolitika változása miatt más EU-tagállamokban csökkentek a területalapú támogatások, Magyarországon ugyanakkor a kormány kiegészítő finanszírozásával sikerült megőrizni a kifizethető forrás összegét. Idén tavasszal 155 ezer gazdálkodó nyújtott be egységes kérelmet, az előlegfizetés november 30-ig tart, mértéke az uniós jog szerinti maximum, vagyis a teljes támogatási összeg 70 százaléka. Ezen a héten 74 ezer gazdálkodó összesen 54,4 milliárd forintot kap, a következő héten az újraelosztó támogatások kifizetése kezdődhet el – közölte. Hektáronként számolva az alaptámogatás 37 900 forint, a kis- és közepes gazdaságok újraelosztó támogatása az első 10 hektárra 22 400 forint, 10 és 150 ezer hektár között 12 300 forint előleget jelent. A termeléshez kötött, célzott ágazati támogatásra jogosultak közül a tejhasznútehén-, a hízottbika- és az anyajuh-tartás, az extenzív és intenzív gyümölcskertészet számíthat előlegre. Az agrárökológiai programra a jogcím sajátosságai miatt jövőre várhatók a kifizetések – mondta az államtitkár.

ÉLELMISZERIPAR ÁLTALÁBAN

OKTÓBER 16-TÓL INDUL AZ ELSŐ ŐSZI SZEZONÁLIS ÉLELMISZERLÁNC-ELLENŐRZÉS

(agrotrend.hu/AM Sajtóiroda, október 16.)

Hagyományteremtő szándékkal idén először őszi szezonális ellenőrzés-sorozatot rendelt el dr. Nobilis Márton élelmiszeriparért és kereskedelempolitikáért felelős államtitkár. A rendhagyó mustra, a Nébih koordinálásával, 2023. október 16. és 29. között zajlik országsszerte. Az államtitkár kiemelte, az őszi ellenőrzés célterületei között – az élelmiszer-forgalmazás tekintetében – a pályaudvarokon működő kereskedelmi és vendéglátó egységek, valamint az iskolai büfék szerepelnek. Célja, hogy több, az évszakra jellemző termékkört átfogóan és fokozottan vizsgáljon a hatóság. Ezért többek között a tökmagolaj kerül a középpontba, továbbá a szakemberek ellenőrzik a szezonra kiemelten jellemző zöldségek és gyümölcsök: az alma és a burgonya minőségét, valamint a szőlőszürettel kapcsolatban az ún. autentikus termőhely, szőlőfajta és évjáratnak megfelelő szőlő- és bormintákat. Ezenfelül iskolabüféket és olyan speciális területeket is górcső alá vesznek, mint az állatgyógyászati készítmények kiskereskedelme és a kutyaszaporítás – foglalta össze az államtitkár. A szezonális mustrát a Nébih koordinálja, míg végrehajtásában a vármegyei kormányhivatalok, a járási hivatalok és a Nébih szakemberei egyaránt közreműködnek.

MEKKORA ÖSSZEG JUT EL A GAZDÁKHOZ A BOLTOKBAN ÉRTÉKESÍTETT ÉLELMISZEREK ÁRÁBÓL? MEGRÁZÓAN KEVÉS

(agroforum.hu, október 16.)

Sok kézen megy keresztül egy élelmiszertermék, mire végül a fogyasztók asztalára kerül. Vajon milyen arányban részesednek a haszonból az alapanyagot megtermelő gazdák? Erre a kérdésre kereste – és találta meg – a választ az Agrarheute című szaklap. Természetesen a német viszonyokra vonatkozóan, de az arányok alighanem a magyarországi helyzetre is érvényesek lehetnek. A téma az elmúlt időszakban tapasztalt, bőven kétszámjegyű élelmiszer-infláció tükrében még aktuálisabb. A vásárlóknak az utóbbi hónapokban mélyen a zsebeikbe kellett nyúlniuk, ha betértek egy boltba, miközben – az Agrarheute meglátása szerint – a termelők egyre kisebb arányban részesednek az „extraprofitból”. A Thünen Institute kalkulációira támaszkodva elmondható, hogy a gazdák átlagban az értékesítési ár 21,7 százalékához jutnak hozzá, miközben a fennmaradó közel 80 százalék a feldolgozóipar és a kereskedők zsebébe vándorol. Hogy konkrétumokat is említsünk: miközben a tojás esetében 1970-ben a bevétel 84,5 százalékát kapta meg a termelő, addig ez az arány 2021-ben 37,6 százalékra zsugorodott. A kenyérnél bő fél évszázada még az eladási ár 19,2 százaléka kötött ki a búzát megtermelő gazdáknál, míg két éve már csupán az 5 százaléka. Nincsenek kedvezőbb helyzetben az állattenyésztők sem. Míg 1970-ben a húsfélékből származó bevétel 44,1 százaléka került a gazdákhöz, addig 2021-ben már csak alig 20 százaléka. A tejnél is hasonló trendet figyelhetünk meg, az adott időszakban 57,2 százalékról 36,4 százalékra csökkent a termelőknek jutó részarány. És hogy a zöldségtermesztők se maradjanak ki: a burgonya esetében 1970-ben még a bevétel 62,7 százaléka ütötte a gazdák markát, két évvel ezelőtt viszont már csak a 23,1 százaléka.

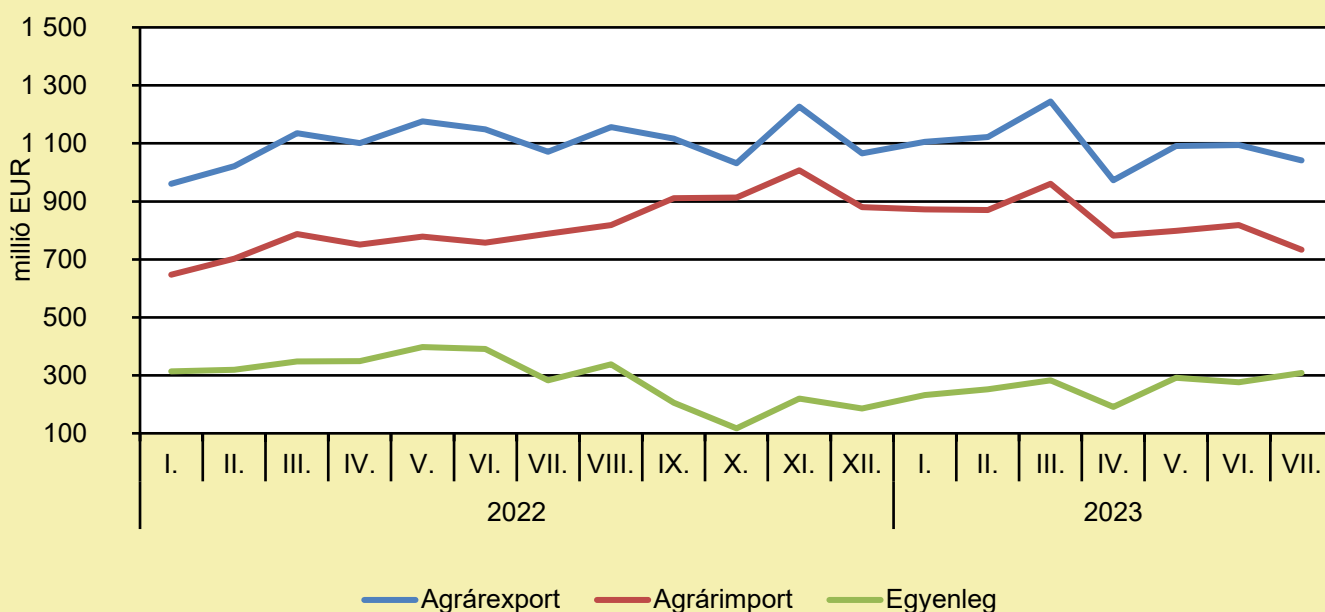
ÉLELMISZER-KERESKEDELEM

ÉLELMISZER-KÜLKERESKEDELEM

(KSH-adatok alapján AKI-szerkesztés, október)

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek exportértéke 2,7 százalékkal, importértéke 6,9 százalékkal csökkent, az egyenleg pedig 9 százalékkal volt több 2023 júliusában az előző év azonos időszakához képest. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 1042 millió eurót, behozatalának értéke 734 millió eurót tett ki, az agrár-külkereskedelem aktívuma 308 millió euró volt 2023 hetedik hónapjában, azaz 25 millió euróval több, mint egy évvel korábban.

Az agrár-külkereskedelem havonkénti alakulása

Megjegyzés: A témában a következő friss adatokat a NAK 45. heti Piaci és Árinformációk kiadványában találja.
Forrás: KSH-adatok alapján AKI-szerkesztés

INDIA EGYRE NAGYOBB ÉLELMISZER-SZÁLLÍTÓVÁ VÁLIK A KÖZEL-KELETEN

(agrarszektor.hu, október 8.)

A közel-keleti országokban hatalmas kereslet van az Indiában előállított csirke, tejtermékek, basmati rizs, fagyasztott tengeri termékek és búzakészítmények iránt. Piyush Goyal, India kereskedelmi és ipari minisztere az Egyesült Arab Emírségekben járt, és részletes megbeszéléseket folytatott az importőrökkel. A kereskedők az indiai kormány támogatását kérték a zökkenőmentes tanúsítási folyamatok, a Mezőgazdasági és Feldolgozott Élelmiszeripari Termékek Exportfejlesztési Hatóságával (APEDA, India) való jobb koordináció és a szabványok harmonizációja terén. Az indiai termékek jó minőségű csomagolása segítené a szereplőknek abban, hogy növeljék az élelmiszerek és élelmiszeripari termékek exportját olyan országokba, mint Bahrein, Kuvait, Omán, Katar, Szaúd-Arábia és az Egyesült Arab Emírségek. Indiában jól bevált halal hústanúsítási rendszer működik. India és az Egyesült Arab Emírségek közötti kereskedelmi megállapodás – amit tavaly májusban léptettek életbe – segíti a hústermékek exportjának előmozdítását.

Felelős kiadó:

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
H-1115 Budapest, Bartók Béla út 105–113.
Telefon: +36 80 900 365 (zöld szám)
www.nak.hu
piac@nak.hu

A kiadványt összeállítja és szerkeszti:

Agrárközgazdasági Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: (+36 1) 217-1011
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu